

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ.נ.

תה"ס 62283-11-15 נ.נ.

תה"ס 11659-02-18 נ.נ.

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אביבית נחמיאס

תובעת:

ל.ג.

ע"י ב"כ עו"ד המאם חליחל

נגד

ר.נ.

ע"י ב"כ עו"ד סמדר וינברג

נתבע:

פסק דין

1. לפני תובענות הדדיות בין בני זוג. מטעם האישה הוגשה תביעה לביטול הסכם גירושין ותביעה למזונות אישה ומצד האיש הוגשה תביעה לאכיפת הסכם הגירושין.

העובדות הצריכות לעניין:

2. התובעת והנתבע נישאו זל"ז כדמו"י ביום 17.5.07. מנישואיהם נולדו שתי קטינות ילידות 2007 ו-2010.

3. מערכת היחסים בין הצדדים עלתה על שרטון. ביום 28.10.14 הגישה האישה תביעה רכושית לשמירת זכויות (תמ"ש 46750-10-14) וביום 3.12.14 הגישה תביעות למזונות ומשמורת (תמ"ש 6940-12-14 ותמ"ש 6927-12-14 בהתאמה).

4. הצדדים אשר היו מיוצגים באותה העת ע"י עו"ד נ' (מצד האישה) ועו"ד חטיב כמאל (מצד האיש), הודיעו ביום 16.11.14 כי הגיעו להסכם וביקשו לאשרו.

5. דיון לאישור ההסכם נקבע ליום 27.11.14 (בפני כב' המותב שדן בתיקים – כב' השופט ארנון קימלמן).

6. ביום 10.11.14 חתמו הצדדים על הסכם שכותרתו: "הסכם שלום בית ולחלופין גירושין וממון", במסגרתו הגיעו הצדדים להסכמות הבאות: המשמורת על הקטינות תהא אצל האישה, האב ישא במזונות הקטינות בסך של 7,000 ₪ לחודש, וכן במחצית הוצאות חינוך חריגות ושוטפות ובמחצית הוצאות בריאות חריגות. האישה תמשיך להתגורר בבית בו התגוררו הצדדים, עד שהבעל ימצא עבודה בית בשווי שלא יפחת מ-550,000 ₪ תוך חצי שנה, תכולת הבית תועבר לידי האישה. עד לסידור הגט האישה והקטינות יתגוררו בבית כאשר האיש ישא במלוא הוצאות הבית לרבות משכנתא (שעמדה באותה העת ע"ס 6,500 ₪ לחודש), במידה והבעל לא יעמוד בתנאים אלו הבית יעבור ע"ש האישה והילדים כאשר האישה תמשיך

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'נ'

תה"ס 62283-11-15 נ'נ'

תה"ס 11659-02-18 נ'נ'

תיק חיצוני:

לשלם את תשלומי המשכנתא ללא תשלום איזון ו/או פיצוי ע"י האישה (להלן: "ההסכם הראשון").

7. בפתח הדיון שהתקיים ביום 27.11.14, הבהירו הצדדים כי "לא מדובר בהסכם שלום בית ולחלופין גירושין והסכם ממון אלא גירושין וממון" (עמ' 1 ש' 20-21). במהלך הדיון נדונו סעיפיו השונים של ההסכם, הצדדים הבהירו עניינים שונים הנוגעים לזמני השהות, וכאשר נידונו העניינים הרכושיים הצהירו הצדדים כדלקמן:

"לענין סעיף 9 על סעיפיו הקטנים, נבקש להצהיר כדלקמן:

האב: יש לי עסק של כלי בית וצעצועים, אני עצמאי ומשתכר כ-25,000 ₪ ברוטו בחודש. הנטו הוא 21,000 ₪ בחודש לערך. אני משתכר את הסכום הזה כבר 6 שנים.

האם: אני עבדתי בעסק המשותף שלנו אך כרגע אני לא עובדת. עבדתי כשכירה בעסק וקיבלתי שכר של 3,700 ₪. עבדתי שם 4 שנים ולא קיבלתי פיצויים ולא כלום. לפני כן עבדתי ***** ב*** והשתכרתי 3,000 עד 3,500 ₪ בחודש.

הצדדים: לשאלת בית המשפט נבקש להסביר כי אנו התחתנו ביום 17/5/2007.

התובעת: הסכום של המזונות של 7,000 ₪ שהוא אמור לשלם עבור הבנות שלו הוא שום דבר לעומת מה שהוא מוציא כל חודש על הבית שלנו. הבנות שלי חיות ברמה גבוהה מאוד. אנחנו חיים בוילה שמוערכת על ידי שמאי ב-1,800,000 ₪.

בנוסף, אבקש לציין כי אנחנו חישבנו כי סכום המזונות שמשולם מגיע לכדי 84,000 ₪ לשנה ולמעשה המדובר הוא בסכום שיאפשר לנו להמשיך ברמת החיים לה הורגלנו ב-7 שנים של החיים המשותפים.

עוד ובנוסף, אבקש לציין כי לטענתי לבעל יש עסק נוסף ברמת השרון שנקרא "*****" שהוא של אותה רשת זכיינות. מדובר בעסק שפתוח מזה כשנה. הקופות שם מגיעות לכדי 20 ע 22 אלף ₪ ליום. מדובר במחזוריים גדולים של כסף. אני מבחינתי ויתרתי על העסקים אך מבקשת מזונות גבוהים עבור ילדיי. אני מוותרת על הוילה ועל רכב היגואר. לשאלת בית המשפט, יש לנו רכב יגואר, שנת 2011.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 16-01-37754 נ.נ.

תה"ס 15-11-62283 נ.נ.

תה"ס 18-02-11659 נ.נ.

תיק חיצוני:

הנתבע: לגבי הרכב יגואר, אני כל שבוע נוסע על רכב אחר של חבר שלי שיש לו מגרש מכוניות. לי אישית אין רכב משלי. זה לא עולה לי כסף בכלל. מדובר בחבר טוב שעושה לי טובה. החבר הזה לא מקבל ממני שום דבר בתמורה, למעט חברות טובה.

לגבי העסק ברמת השרון, הוא פתוח מזה 4-5 חודשים ולא שנה כפי שהיא טענה. היינו שם שלושה שותפים כאשר שותף שלישי כרגע גנב אותנו ויש נגדו תביעה. היה רוא"ח אבל בכל זאת גנבו אותו. השותף השלישי שניהל ותיפקד בעסק הוא שגנב אותנו. הדברים עומדים בהליכים משפטיים כרגע.

חוץ מזה, יש לי את העסק ב*** כאשר המחזור השנתי הוא משהו כמו 450,000 ₪ בחודש. יש לי הוצאות קבועות בניהול העסק של 120,000 ₪. כמו כן יש את המשכורות של העובדים ולספקים, קניית סחורות. בגדול הרווח שנותר לי מכל זה הוא משהו כמו 5% שזה ה-22,000 ₪. אני יכול להמציא תדפיסי בנק לעובדים כדי להראות את הדברים.

לגבי הבית, ההערכה היא 1,650,000 ₪ ולא כפי שהיא טענה. ההערכה בוצעה על ידי השמאי דרור ביתן לפני 4 חודשים. אני ביצעתי הערכה כי רציתי למכור את הבית כי היה לי קצת קשה לשלם את ההוצאות האלה. המשכנתא החודשית עומדת על הסך בין 6,000 ל-7,000 ₪ בחודש.

עוד אבקש לציין לשאלת בית המשפט כי מלבד העסקים שציננתי והבית, אין לי רכוש נוסף

ובהמשך –

"לענין סעיף 9 ט', נבקש לציין, ולהדגיש כי ההסדר לענין מזונות הקטינות נעשה לא רק בשים לב לרמת החיים של הקטינות, אלא גם כחלק מההסדר הרכושי הכולל שנערך שבין הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'נ'

תה"ס 62283-11-15 נ'נ'

תה"ס 11659-02-18 נ'נ'

תיק חיצוני:

לענין סעיף 12 א' (1) נבקש להסביר כדלקמן: מטרת הצדדים הינה כי האשה תמשיך לגור בבית עד שהבעל ימצא בית חלופי עבורה וכל זאת בתקופה שלא תעלה על 9 חודשים. כאמור בסעיף שווי הבית לא יפחת מהסך של 550,000 ₪.

אשר לרכישת הדירה לאישה טענו הצדדים לפרוטוקול –

"מוסכם עלינו כי ככל שהבעל לא ירכוש דירה אחרת לשביעות רצונה של האשה בתוך 9 חודשים, אזי אזי תוכל האשה לנקוט בהליכי כינוס במסגרת בית המשפט לצורך מכירת הדירה, כאשר התמורה בגין מכירת הדירה, לרבות כל הנכסים שבבעלות הבעל תתחלק בין הצדדים שווה בשווה, לאחר קיזוז ההוצאות. מוסכם עלינו למחוק את סעיף 12 א' (4).

לענין סעיף 13 ג', נבקש לציין כי הוצאות החשמל מוגבלות לסכום של 550 ₪ בחודש, הוצאות מים מוגבלות ל-200 ₪ בחודש.

ב"כ הנתבע: אבקש לציין כי הסכמתנו לענין סעיף 12 א' לרכוש דירה עבור האשה בסכום שלא יפחת מהסך של 550,000 ₪ כפופה ליכולתו הכלכלית של מרשי ומשכך, ככל שהדירה תימכר בכינוס נכסים ובידי מרשי לא יהיו 550,000 ₪ הרי שאינו יכול להתחייב לסכום זה ובנסיבות שכאלה כל שתקבל האשה הינו מחצית מהסכום שיתקבל בהליכי הכינוס.

ב"כ התובעת: בהסכם צויין מפורשות כי הבעל ירכוש עבור האשה דירה בסכום שלא יפחת מהסך של 550,000 ₪. עצם הנקיטה בהליכי כינוס אינו סיבה שבעקבותיה האשה צריכה לקבל סכום פחות מזה ובפרט, כאשר ויתרה על נכסים אחרים שבידי הבעל, כגון החנויות שאותן הוא מנהל"

8. בהמשך הדיון, התגלעו מחלוקות בין הצדדים בין היתר לענין בית הצדדים ורכישת דירה לאישה, ולאחר דין ודברים במהלכו שני הצדדים ביקשו שהרכוש המשותף יחולק "חצי חצי", הודיעו על הסכמה למנות אקטואר אשר יעריך את הנכסים לרבות שווי העסקים והמוניטין, נכון למועד הקובע (יום הגשת התביעה). בתום הדיון מונה אקטואר וניתן צו הדדי להסרת חסיון.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ.נ.

תה"ס 62283-11-15 נ.נ.

תה"ס 11659-02-18 נ.נ.

תיק חיצוני:

9. כחודש ימים לאחר מכן, ביום 29.12.14 חתמו הצדדים על הסכם גירושין, וביקשו לאשרו (להלן: "הסכם הגירושין").

10. ביום 20.1.15 ניתן תוקף של פסק דין להסכם הגירושין. במהלך הדיון שנקבע לאישור ההסכם, ניתן תוקף של פס"ד להסכם, וזאת לאחר שכב' המותב שדן בתיק (כב' השופט ארנון קימלמן), בחן את הוראותיו בקפידה, הקריא את עיקריו לצדדים, והתרשם כי הצדדים חתמו עליו מרצונם החופשי לאחר שהבינו את משמעות תוצאותיו.

11. במסגרת הסכם הגירושין הגיעו הצדדים להסכמות הבאות: הקטינות יהיו במשמורת האישה; האב ישא בסך של 7,000 ₪ לחודש עבור מזונות שתי הקטינות. האישה תמשיך להתגורר בבית ברחוב ה**** עד שהבעל יקנה לאישה דירה בשווי שלא יפחת מ-500,000 ₪. על דירת הצדדים ברח' ה****, רובצת משכנתא וההחזר החודשי עומד על סך של 6,500 ₪. הבעל ידאג תוך זמן סביר להוציא את האישה מהמשכנתא. עד לסידור הגט ימשיכו האישה והילדים להתגורר בבית וכל ההוצאות ישולמו ע"י הבעל. האישה תקבל את מלוא התכולה בבית ברח' ה****. במידה והבעל לא יעמוד בתנאים, הבית יעבור ע"ש הילדים והאישה, האישה תמשיך לשלם את תשלומי המשכנתא ללא תשלום איזון ו/או כל פיצוי ע"י האישה. סכום המזונות יעמוד על סך של 15,000 ₪.

12. לצורך רכישת הדירה לאישה חתמו הצדדים על שני הסכמים נוספים: נספח להסכם הגירושין שנחתם ביום 21.5.15 והסכם לרכישת דירה בשווי של 610,000 ₪ שנחתם ביום 27.5.15.

13. במסגרת הנספח להסכם הגירושין (להלן: "הנספח להסכם"), התחייב הבעל לשלם סך של 550,000 ₪ עבור רכישת הדירה החדשה לאישה (קרי – 50,000 ₪ מעבר לסכום עליו התחייב בהסכם הגירושין), כאשר האישה תשלם את היתרה.

14. האישה מצהירה ומסכימה כי הבעל יהיה רשום כבעל זכויות בדירה ויבקש משכנתא שלא תעלה על סך של 250,000 ₪ וכן ישעבד את הדירה בהתאם.

15. בנספח צויין ברחל בתך הקטנה כי האישה מצהירה כי הוסבר לה ע"י עו"ד נ' כי איננה חייבת לקבל הצעה זו והוסברה לה משמעות רישום משכנתא על הדירה וכי כל עוד רשומה משכנתא על הדירה, הבעל ישאר רשום כבעל זכויות בדירה.

16. האישה תירשם כבעלת זכויות בבית הצדדים ברח' ה****, במידה והבעל יחליט למכור את הבית הישן מתחייב להעביר זכויותיו בדירה החדשה לטובת האישה ובמקביל תוותר האישה על זכויותיה בבית הישן ותעביר זכויותיה לטובת הבעל. הזכויות בדירה החדשה יועברו ע"ש הקטינות עם הגיען לגיל 18.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ.נ.

תה"ס 62283-11-15 נ.נ.

תה"ס 11659-02-18 נ.נ.

תיק חיצוני:

17. צד המפר הוראות אלו ישלם לצד השני סך של 100,000 ₪ ללא הוכחת נזק.
18. בנספח צויין כי מלבד האמור בו, אין לבני הזוג טענה מכל מין וסוג שהוא לרבות תביעות עתידיות.
19. תנאי מהותי עיקרי ויסודי בהסכם הוא כי האישה והבעל לא יגרמו במישרין או בעקיפין לדחיה כלשהי באישור ההסכם ובגירושין.
20. כאמור, ביום 27.5.15 נחתם הסכם מכר לרכישת דירה חדשה לאישה כפי שסוכם בפסק הדין. ההסכם נחתם בפני עו"ד טל מלכה שייצג את המוכרים כאשר שני בני הזוג יוצגו ע"י עו"ד נ' אשר ייצג כאמור את האישה בהליכים המשפטיים).
21. מספר חודשים לאחר מכן, הוגשו התביעות נשוא ההליכים שבכותרת: ביום 29.11.15, הגישה האישה תביעה לביטול הסכם הגירושין (תה"ס 62283-11-15) וביום 19.1.16 תביעה למזונות משקמים, מזונות מעוכבת מחמתו להינשא ומזונות אישה (תמ"ש 37754-01-16). מנגד הגיש האיש ביום 6.2.18 תובענה לאכיפת הסכם גירושין (תה"ס 11659-02-18).
22. ביום 27.3.16 למעלה משנה לאחר שנחתם הסכם הגירושין, הצדדים התגרשו בג"פ.
23. התיקים נוהלו בפני כב' השופט ארנון קימלמן. ביום 1.12.17 בעקבות החלטת פסלות התיקים הועברו לטיפול. במקביל לקביעת התיק להוכחות, נעשה ניסיון להביא את הצדדים להסכמות באמצעות הליך פישור, אולם זה לא צלח. כעת עלי להכריע בתובענות.
- אדון בתביעות כסדרן:

תביעת האישה לביטול ההסכם (תה"ס 62283-11-15):

ביטול הסכם ממון - הדין החל:

24. בהתאם להלכה הפסוקה, פסק דין שמאשר הסכם או פשרה, אליהם הגיעו הצדדים הינו פסק דין לכל דבר ועניין. יחד עם זאת, פסק דין שניתן בהסכמה שונה מבחינה מסויימת מפסק דין "רגיל", שכן פסק דין שכזה מורכב משני חלקים האחד חלק חוזי- הסכמת הצדדים והאחר חלק שיפוטי (רע"א 3960/05 נשר נ' שיבלי (26/12/2005)).
25. תכונתם המרכזית של הסכמי פשרה הינה סופיותם. "...יש לייחס משקל ניכר לערך בדבר סופיותן של פשרות...יש להביא בחשבון את מרכזיותו של ערך זה מבחינת הצדדים לפשרה. ההגנה על ערך זה חיונית, כדי להגשים את הציפיות הסבירות של הצדדים להסכמי פשרה.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

- 1 תכונה מרכזית של הסכמי פשרה... היא הסופיות שלהם..." (ע"א 2495/95 - הדס בן לולו נ'
- 2 אטראש אליאס ואח' . פ"ד נא (1), 577, עמ' 594-595).
- 3 26. לעקרון הסופיות, משנה תוקף בעניינם של הסכמי ממון וגירושין וזאת לאור דרישת הכתב
- 4 הנוגעת לעריכתם והסדרת הליך אישורם בפני בית המשפט. "אם עיקר מטרת אישורו ומתן
- 5 תוקף של פסק דין להסכם בהליכים אזרחיים רגילים הינה ליצור מניעות מן הצדדים לחזור
- 6 ממנו ולאפשר את מימושו בהליכי הוצל"פ הרי שלאישורו של הסכם גירושין, אשר ההליך
- 7 הנוגע לו הוסדר ע"י המחוקק בחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 (להלן- חוק יחסי
- 8 ממון), מטרה נוספת והיא - להבטיח כי תהא גמירות דעת לצדדים לו וכי עריכתו לא תהא
- 9 מחמת לחץ או השפעה בלתי הוגנת מכל סוג שהוא או מחמת שאר "מרעין בישין" הפוגמים
- 10 בתוקפו של חוזה". (דברי כב' השופט צביקה ויצמן בתמ"ש כ-ס 3351/07 מ.ג. נ' מ.ש. 2009).
- 11 27. להסכם ממון מעמד מיוחד ותוקף כפול כדברי כב' השופטת פורת ברע"א 359/85 קוד נ' קוד
- 12 (פ"ד לט(3) 421): "ספק אם לאחר קבלת אישור להסכם ממון בין בני זוג במעמד של שופט,
- 13 דיין או עורך נישואין (בלי שערערו על פגם שנפל בהליך האישור) יכול בן זוג להשמיע בטענה
- 14 שכרת את ההסכם בניגוד להצהרתו, מרצונו הטוב והחופשי".
- 15 28. הסכם הגירושין עליו חתמו הצדדים אושר על ידי בית המשפט וקיבל תוקף של פסק דין.
- 16 ההלכה קובעת כי המבקש לבטל הסכם גירושין שאושר ושניתן לו תוקף של פסק דין בשל פגם
- 17 ברצון, נידרש לעמוד בנטל ראיה גבוה, זאת בשל אופיו הסופי וההסכמי של הסכם גירושין
- 18 שקיבל תוקף של פסק דין, הצורך בהגנה על הציפיות הסבירות של בני הזוג, והקושי להשיב
- 19 את המצב לקדמותו (תלה"מ (חיפה) 17-11-7749 א' ק' נ' ז' ק' 24.04.2019)
- 20 29. על הצד המבקש לתקוף את פסק הדין שניתן בהסכמה עומדות שתי דרכים ועליו לבחור את
- 21 הדרך הדיונית המתאימה, בהתאם לסוג העילה: "באותם מקרים בהם צד להסכם פשרה
- 22 מבקש לבטל את פסק הדין שנתן תוקף להסכם, נקבעו שני מסלולי ביטול בהתאם לסוג העילה
- 23 בגינה מתבקש הביטול ואיפיונה כ"הסכמית" או "שיפוטית". כאשר צד להסכם מבקש לבטל
- 24 את פסק הדין מחמת פגם הקשור להסכם עצמו (כגון: טעות, הטעיה, אי חוקיות, הפרה או
- 25 שינוי מהותי בנסיבות), הפן ה"הסכמי" מאפשר לו להגיש תביעה חדשה שעילתה הפגם
- 26 שנתגלה בהסכם. על ידי הגשת תביעה כזו, ממילא מתבקש ביטול פסק הדין... הפן ה"שיפוטית"
- 27 - היינו, האישור שניתן להסכם על ידי שופט - כאשר צד מבקש לבטל את פסק הדין מחמת
- 28 שנפל פגם בהליכי המשפט, לרבות בסדרי הדין, פתוחה בפניו הדרך לנקוט בהליכי ערעור
- 29 רגילים" רע"פ 7148/98 עזרא נ' זלזניאק, פ"ד נג(3) 337).
- 30 30. כאשר העילה לביטול פסק-דין שניתן בהסכמה הינה בגין פגם בכריתת ההסכם העומד
- 31 בבסיסו של פסק-הדין, המסגרת הנורמטיבית לבירור הטענה נמצאת בפרק ב' של חוק
- 32 החוזים, העוסק בביטול חוזים בשל פגמים שונים בכריתתם (ע"א 2495/95 הנ"ל). המבקש
- 33 לבטל פסק דין המושתת על הסכם חייב להצביע על פגם מהותי שנפל בהסכם, כזה העשוי

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

להביא לביטול ההסכם ע"פ דיני החוזים, דוגמת – תרמית, טעות, הטעיה, כפיה, וכיוצ"ב (בג"צ 6103/93 לוי נ' בית הדין הרבני הגדול, פד"י מ"ח (4) 591,605)). אף הסכם הגירושין שאושר בפני בית המשפט, ככל הסכם, אינו חסין באופן מוחלט מפני ביטולו. הצדדים להסכם אינם מנועים מלטעון לפגם בכריתת ההסכם בהתאם לעילות המנויות בפרק ב' לחוק החוזים. 31. אשר לנטל ההוכחה, על הטוען לבטלות ההסכם לעמוד בנטל ראיתי גבוה במיוחד ולהצביע על טעמים משכנעים וכבדי משקל להצדקת ביטולו ועל בית משפט לנהוג משנה זהירות בעניין זה (ע"א 5914/03 אפרים שוחט נ' כלל חברה לביטוח בע"מ). 32. במקרה שלפנינו, תוקפת התובעת את ההסכם בפן החוזי וטענה לבטלותו מכוח מבחר עילות הקבועות בחוק החוזים, שעיקרם פגמים ברצון. עילות אלה תיבחנה להלן:

טעות והטעיה:

33. חוק החוזים (חלק כללי) תשל"ג – 1973, מבחין בין התקשרות לחוזה עקב טעות של צד אחד 14(א) לבין התקשרות בחוזה עקב טעות משותפת של הצדדים 14(ב). "טעות" מהווה הערכה שגויה של המציאות לאמיתה. בבואו של בית המשפט להכריע עליו לסווג את הטעות ולברר האם יש בה כדי להצדיק ביטולו של ההסכם. 34. על מנת לסווג טעות כטעות הפוגמת בכריתתו של ההסכם והמצדיקה את ביטולו, לעומת טעות שאינה אלא טעות בכדאיות העסקה, יש צורך לבדוק ולבחון את תנאי ההסכם ואת הנסיבות האופפות את כריתתו, על מנת לחלץ מהם תשובה לשאלה מהו, אם בכלל, הסיכון לטעות שנטל על עצמו מי מהצדדים או שנטלו שניהם, בין במפורש ובין מכללא, בעת כריתת ההסכם (ע"א 7920/13 עמיקם כרמל נ' אודליה טלמון (29.2.16)). 35. במקרה זה טענה התובעת, היא התקשרה בחוזה עקב טעות יסודית בנוגע לרווחיות העסק ומצבו הכלכלי, כאשר התנהלותם של הנתבע וב"כ הצדדים גרמה לה לטעות במציאות ובמצב המשפטי. לדבריה בא כוחה לא עשה את מלאכתו נאמנה כאשר האמין לאיומי הנתבע לגבי רווחיות ומצבו הכלכלי של העסק וגרם לתובעת להאמין במציאות זו ולהבין כי ההסכם לא רע. בסעיף 11 לתצהירה טענה כי הוטעתה לחשוב שמשמעות חלוקת העסק הינה מכירתו בשוק החופשי ולא חיובו של הנתבע בפועל בחלקה, דברים שלא הוסברו לה ע"י בא כוחה.

36. דינן של טענות התובעת להידחות בשל כל אחד מהנימוקים הבאים: 37. ראשית, ממכלול הראיות שהוגשו לתיק עולה כי המידע הרלבנטי המהותי היה בפני האשה וכי היא זו שבחרה לא להמתין לקבלת שאר הנתונים החסרים: 38. אשר לבית המגורים, הצדדים היו מודעים להערכת שוויו (אמנם לא הוגשה לתיק חוו"ד שמאי אולם לטענת האיש נערכה הערכת שווי ע"י השמאי מר דרור ביתן, כאשר לטענתו שווי הבית

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ.נ.

תה"ס 62283-11-15 נ.נ.

תה"ס 11659-02-18 נ.נ.

תיק חיצוני:

- 1 הוערך בסך של 1,650,000 ₪ (עמ' 3 לפרוט' 27.11.14 ש' 24-26), ואילו לטענת האישה שוויו
- 2 עמד על 1,800,000 ₪ (עמ' 2 לפרוט' מאותו היום, ש' 29-32). האישה ידעה כי המשכנתא
- 3 שרבצה על הבית עמדה ע"ס של כ-1,000,000 ₪ וכי ההחזר החודשי עמד ע"ס של כ-6,500 ₪
- 4 והצהירה כי אינה יכולה לעמוד בהחזרים אלה.
- 5 39. אשר לעסק - התובעת היתה מעורבת בעסק, עבדה שם וידעה מהן ההכנסות מהעסק. ככל
- 6 שהיתה זקוקה למידע נוסף במסגרת ההליך השיפוטי, ניתנה לה ההזדמנות לקבל כל מידע
- 7 רלבנטי.
- 8 40. בדיון שהתקיים ביום 27.11.14 הצהיר הנתבע כי "יש לי עסק של כלי בית וצעצועים, אני
- 9 עצמאי ומשתכר כ-25,000 ₪ ברוטו בחודש. הנטו הוא 21,000 ₪ בחודש לערך", ובהמשך
- 10 הצהיר "יש לי את העסק ב*** כאשר המחזור השנתי הוא משהו כמו 450,000 ₪ בחודש. יש
- 11 לי הוצאות קבועות בניהול העסק של 120,000 ₪. כמו כן יש את המשכורות של העובדים
- 12 ולספקים, קניית סחורות. בגדול הרווח שנותר לי מכל זה הוא משהו כמו 5% שזה ה-22,000
- 13 ₪". באותו הדיון, הצהירה האשה שהיא עבדה בעסק המשותף. גם לגבי העסק הנוסף ברמת
- 14 השרון הצהירה התובעת לפרוטוקול כי "לבעל יש עסק נוסף ברמת השרון שנקרא "*****"
- 15 שהוא של אותה רשת זכיינות. מדובר בעסק שפתוח מזה כשנה. הקופות של מגיעות לכדי 20
- 16 עד 22 אלף ₪ ליום. מדובר במחזורים גבוהים של כסף. אני מבחינתי ויתרתי על העסקים אך
- 17 מבקשת מזונות גבוהים עבור ילדיי" (פרוט' 17.11.14 עמוד 3 שורות 5-8). גם בהוכחות
- 18 העידה: "ידעתי מה הקופה נותנת באותו יום" "לא אשאר עם כלום כאילו לא פרקתי
- 19 משטחים על הגב שלי ולא עבדתי" (פרוט' מיום 21.01.19, עמ' 6 ש' 7 ואילך, עמ' 8 ש' 23-24).
- 20 41. באותו הדיון מיום 27.11.14 הוצהר לפרוטוקול: "לענין סעיף 9 ט', נבקש לציין, ולהדגיש כי
- 21 ההסדר לענין מזונות הקטינות נעשה לא רק בשם לב לרמת החיים של הקטינות, אלא גם
- 22 כחלק מההסדר הרכושי הכולל שנערך שבין הצדדים" ובהמשך הצהיר בא כוחה כי "בהסכם
- 23 צויין מפורשות כי הבעל ירכוש עבור האשה דירה בסכום שלא יפחת מהסך של 550,000 ₪.
- 24 עצם הנקיטה בהליכי כינוס אינו סיבה שבעקבותיה האשה צריכה לקבל סכום פחות מזה
- 25 ובפרט, כאשר ויתרה על נכסים אחרים שבידי הבעל, כגון החנויות שאותן הוא מנהל"
- 26 42. טענותיה של התובעת במסגרת הבקשה לביטול ההסכם כי "מעולם לא ידעתי מה העסק
- 27 מגלגל ומעולם לא עשיתי הפקדה", לא יכולות לבסס טענת קיומה של טעות, שכן אין מחלוקת
- 28 כי ניתן במסגרת התביעה לשמירת זכויות שהגישה, צו למינוי אקטואר והסרת חיסיון
- 29 באמצעותו יכלה להעריך את שווים של הנכסים ולקבל מפה כלכלית מלאה הכוללת הערכת
- 30 שווי העסק ומצבו הפיננסי. אף העיקולים שהתבקשו במסגרת התביעה לשמירת זכויות
- 31 שהגישה האישה בשעתו, התבססו על הנתונים הכלכליים שהיו ידועים לה. בין היתר בבקשה
- 32 הדחופה להטלת עיקולים ולצו מניעה שהגישה ביום 28.10.14 ציינה את פרטי חשבונות הבנק,

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'נ'

תה"ס 62283-11-15 נ'נ'

תה"ס 11659-02-18 נ'נ'

תיק חיצוני:

1 ציינה את העסקים ואת הכנסות המשיב כאשר התייחסה אף ל"דו"ח תנועות חשבון של
2 החברה לפחות עד ספטמבר 2014".
3 43. התובעת לא טענה וממילא לא הוכיחה כי נמנע ממנה לעשות שימוש בצו להסרת חסיון או כי
4 נמנעה ממנה האפשרות לקבלת מידע על שווי העסק במועד הקובע, ואין לה אלא להלין על
5 עצמה משבחרה שלא להמתין לקבלת המידע החסר, ככל שחסר.
6 44. שנית: התובעת היתה מיוצגת לכל אורך הדרך אולם בחרה שלא לפעול בהתאם לעצת עורך
7 דינה.
8 45. אין לקבל את טענות התובעת לפיהן הוטעתה ע"י בא כוחה. הראיות שהובאו בפני מעידות על
9 כך שב"כ התובעת דאז, הביע הסתייגות מההסכם, אולם התובעת באופן מודע בחרה שלא
10 לפעול לפי עצת עורך דינה. לא מותר לציין כי התובעת בחרה שלא להגיש תביעה בטענה להעדר
11 ייצוג הולם מצידו של בא כוחה, וניסתה לטעון לרשלנותו המקצועית במסגרת הליך זה.
12 46. בנספח להסכם צויין ברחל בתך הקטנה, כי התובעת פועלת בניגוד להמלצת עורך דינה (סעיף
13 29), דברים אלה עולים בקנה אחד עם עדותו של עו"ד א' שהעיד כי הבהיר לתובעת שאיננו
14 מסכים עם חלקים מן ההסכם והפציר בה שלא לחתום עליו, רצה מוניטין עבור העסק (עמ'
15 29 ש' 18-19), אך התובעת הייתה נחושה בדעתה לחתום על ההסכם וטענה בפניו שנמאס לה
16 מהמצב וברצונה להתגרש ולהגיע להסכמות. וכך העיד (פרוט' 21.1.19):
17

18 "חלק ממנו לא הייתי מסכים לו ולדעתי זה נרשם בפרוטוקול. לא באופן
19 גורף אבל בכמה נקודות. התובעת הייתה לחוצה ורק רצתה להתגרש
20 ולהגיע להסכמות. אז ההסכם שנעשה לא רע מבחינת דמי המזונות
21 היו די גבוהים. המחלוקת הייתה לגבי הנכס. זה ההערה שצינתי
22 בפניה שאת הולכת לוותר על מוניטין ונכס שיש לך כן זכויות. הייתה
23 הצעה שהיא תסתפק בדירה ששווה 600,000 ₪ והלקוחה רצתה את
24 זה. אמרה שנמאס לה. בסופו של יום הלכתי לפי רצון הלקוחה. בנוסף,
25 על פי פסק הדין מה שזכור לי הנתבע דאז היה אמור לתת לה דירה
26 בשווי 600,000 ₪ נקיה משעבוד. הנתבע ציין בפניה שהיה לו קשה
27 להשלים את התמורה והוא מבקש לקחת משכנתא. אני לא הסכמתי.
28 למרות זאת הלקוחה כן רצתה את זה. לכן אני כשראיתי שזה הולך לפי
29 הרצון שלה והחלטה שלה לא יודע אם זה רצון חופשי או לא אבל
30 החלטה שלה אני זוכר שהיה נספח שהכנתי אותו... המטרה שלי
31 מעריכת הנספח הזה שזה היה בניגוד לרצון שלי הוסבר לה שהוא צריך
32 למצוא דירה נקיה..."

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'נ'

תה"ס 62283-11-15 נ'נ'

תה"ס 11659-02-18 נ'נ'

תיק חיצוני:

שאלת בית המשפט: איך באה לידי ביטוי ההתנגדות שלך להסכם

העיקרי?

ת. הסברתי לה שנכון שהיא מקבלת משהו לא מבוטל אבל שתחכה

למינוי אקטואר אולי היא מוותרת על משהו אחר. הוא הלחיץ אותה

משהו שהעסק קשור לחבר שלו אולי שיפשוט רגל אז היא נלחצה

מזה".

47. שלישית: לכל אורך ההליך הדגישה התובעת כי באופן גורף נהגה שלא לקרוא את הוראות ההסכמים עליהם חתמה, ולסמוך על עורך דינה, ולפיכך אינה יכולה כעת לטעון כי לא הבינה על מה חתמה וטעתה בהבנתה את ההסכם או הוטעתה.

48. כאשר התובעת נשאלה בחקירתה - "למה הסכמת לחתום דווקא על הנוסח הזה ולא הסכמת לחתום על נוסחים אחרים שהיו לפני כן?" השיבה - "הנוסח הזה והנוסח הזה גם אם תקריאי לי אני לא יודעת במה מדובר. היו עורכי דין והם דיברו ביניהם. שיבוא עורך דין ויגיד שפעם חתמתי עליו אחרי שקראתי אותו. אני סמכתי על עורך הדין שלי" (עמ' 6 לפרוט' ש' 23-26). כך, גם לגבי החתימה על הנספח, העידה כי לא הבינה על מה חתמה (עמ' 15-16 לפרוטוקול):

ש. האם הנספח שחתמת עליו מיום 21.5.15 מחייב אותך?

ת. הוא מחייב אותי. אני לא מתכחשת לזה שהחתימה שלי מופיעה

שם אבל לא הבנתי מה המשקל שלי אם הייתי מבינה לא הייתי

חותמת".

49. טענה לפיה הצד להסכם לא ידע על מה חתם, "לא היה דבר", ידועה כטענת "האפסות" NON – EST FACTOM. בהתאם להלכה הפסוקה, מדובר בטענת הגנה, ועל הטוען אותה רובץ נטל כבד יותר מן הנטל הרגיל במשפט אזרחי, ונדרשות ראיות חזקות וברורות ועדויות חד משמעיות ופוזיטיביות כדי להוכיחה. מכאן נפסק כי כל אדם החותם על מסמך בלא לדעת את תוכנו "לא ישמע בטענה כי לא קרא את המסמך ולא ידע על מה חתם... חזקה עליו שחתם לאות הסכמתו, יהיה תוכן המסמך אשר יהיה" (ע"א 467/64 שוויץ נ' סנדור, פ"ד יט, 113, 1965, ע"א 1513/99 דטיאשוילי נ' בנק לאומי לישראל בע"מ, פ"ד נד(3) 591, ע"א 121/70 גלעדי נ. אורון, פ"ד כ"ה (1), 648), תמ"ש (ק"ג) 2801-10-14 פלוני נ' אלמוני (13/12/16)). על הנטל הכבד המוטל על תובע המבקש לטעון לשלילת גמירות דעת בחתימה על הסכם בנסיבות אלה, ר' ע"א 9538/06 סגל נ' בנק ירושלים לפיתוח ומשכנתאות בע"מ (10.6.08).

50. עוד נקבע כי לא תעמוד לתובע ביטול הסכם הטענה כי חתם על ההסכם תוך הסתמכות על עצה שקיבל מפרקליט או יועץ אלא אם אכן הוטעה לגבי אותו מידע (ע"א 413/79 ע"א אדלר חברה לבניין בע"מ נ' מנצור, פ"ד לד(4) 29, ע"א 467/64 שוויץ נ' סנדור, פ"ד יט(2) 113).

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

- 1 עוד יודגש כי בהתאם לפסיקה, תחולתה של טענת "לא נעשה דבר" מותנית בקיומם של שני
- 2 יסודות: האחד, קיומו של שינוי קיצוני בין המסמך שהחותם האמין כי עליו חתם, לבין
- 3 המסמך עליו חתם למעשה; השני, יש להוכיח העדר רשלנות מן הצד שהוטעה או שנכפה (ע"א
- 4 8163/05 **הדר חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני** (6.8.07)). ככלל בתי המשפט דחו טענה זו, למעט
- 5 במקרים חריגים ביותר, בהתבסס על אותם יסודות (ע"א 1548/96 **בנק איגוד בע"מ נ' לופו**,
- 6 פ"ד נד (2) 559 וההפניות שם). יסודות אלה לא מתקיימים במקרה דנן.
- 7 52. חתימה על חוזה מבטאת את הבנתו והסכמתו של החותם והוא מוחזק כמי שמכיר את תוכנו,
- 8 קל וחומר בנסיבות המקרה דנן בו ערכו הצדדים שני הסכמים, נספח להסכם והסכם מכר.
- 9 מהשתלשלות העניינים לא היה נראה כי מדובר ב"החלטה של רגע", אלא בהסכם שנחתם
- 10 לאחר ניהול משא ומתן ממושך בין הצדדים.
- 11 53. רביעית: לא ניתן להתעלם משני הדיונים שהתקיימו לאישור ההסכם במעמד הצדדים וב"כ,
- 12 במהלכם בית המשפט הקריא את עקרי ההסכם, איפשר להם להעיר הערותיהם, לסייגו
- 13 בנקודות מסוימות, לפרטו בנקודות אחרות.
- 14 54. לאחר הדיון שהתקיים ביום 27.11.14 במהלכו הקריא בית המשפט לצדדים את הוראות
- 15 ההסכם, ההסכם לא אושר ומונה אקטואר, שהצדדים חתמו על הסכם נוסף, במהלך הדיון
- 16 השני שהתקיים כב' השופט קימלמן, הקריא את עיקרי ההסכם, הצדדים הצהירו כי עורכי
- 17 הדין הסבירו להם את משמעויות ההסכם, סעיפיו ומהות אישור, הצהירו הצדדים כי חתמו
- 18 עליו מרצונם החופשי לאחר שהבינו את תוכנו מהותו והתוצאות הנובעות מאישורו.
- 19 55. בית המשפט התרשם כי אכן ההסכם נחתם מרצונם החופשי, ללא כפייה ולאחר שהבינו את
- 20 משמעותו ו תוצאותיו, ואישר את ההסכם.
- 21 56. בין שני הדיונים עמדו לרשות התובעת חודש ימים, כדי להימלך בדעתה, להתייעץ, ולהתחרט
- 22 על אותו הסכם "הרסני" כלשונה. תחת זאת חתמה על ההסכם שאושר בסופו של יום, מספר
- 23 חודשים לאחר מכן, חתמה על נספח להסכם ועל הסכם מכר לרכישת דירה לתובעת.
- 24 57. חמישית: במקרה זה שוכנעתי כי מדובר בטעות שאינה אלא טעות בכדאיות העסקה וזו כידוע
- 25 אינה מקנה זכות לביטול ההסכם (סעיף 14(ד) לחוק).
- 26 58. החוק איננו כולל הגדרה של המונח "כדאיות העסקה". בהתאם לפסיקה, טעות בכדאיות
- 27 העסקה היא טעות הבאה בגדרי הסיכון שנטל על עצמו צד לחוזה, בין במפורש ובין מכללא,
- 28 ועליה אין הוא רשאי להסתמך בטענה כי דין החוזה להתבטל בעילה של טעות (ר' ע"א
- 29 2444/90 **ארואסטי נ' קאשי**, פ"ד מח(2) 513, 527 (1994) ע"א 9247/10 **רוזנברג נ' סבן**,
- 30 (24.7.2013)).
- 31 59. הסיכון יכול שיתייחס להתרחשויות או לשינויים שיחולו בעתיד לאחר כריתת החוזה ויכול
- 32 שיתייחס למצב דברים הקיים בעת כריתת החוזה. לעניין זה ר' פרידמן וכהן **חוזים (כרך ב')**
- 33 1992, בעמ' 741: "מקום שצד ער לכך שאין לו ידיעה לגבי נתון מסוים בעל חשיבות או

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'נ'

תה"ס 62283-11-15 נ'נ'

תה"ס 11659-02-18 נ'נ'

תיק חיצוני:

שידיעתו היא בלתי מושלמת, והוא מחליט בכל זאת לכרות את החוזה, אין הוא זכאי להעלות טענות טעות בקשר לנתון זה, שכן הוא נטל על עצמו את הסיכון לגביו".
60. כפי שפורט לעיל, גם אם ידיעתה של התובעת לגבי העסק היתה בלתי מושלמת, היא קיבלה החלטה לחתום על הסכם הגירושין, מדובר בסיכון שלקחה על עצמה – וככזה אין מדובר בטעות המהווה עילת ביטול.

61. התרשמתי כי בדיעבד, לאחר שהתובעת התייעצה עם גורמים אחרים בעקבות סירובו של הנתבע לתת לה גט (הן עורך דינה והן גורמים נוספים – עמ' 16 ש' 4-2), ואולי אף אחרי שהבינה שהנתבע הפך את הבית בו התגוררו הצדדים לעסק מניב (עמ' 12 ש' 6), סברה כי יכלה להגיע להסכם גירושין אחר, וכעת מנסה היא לבצע מקצה שיפורים. וכך העידה: "נכון. אני אגיד לך מה רע? היה לי עסק מצליח ובית מצליח. איזה בית? דיר חזירים ששלחו אותי ואת הבנות שלי מוילה וגינה לדיר חזירים. אם לא היה 7000 ₪ האלה מה היה השופט נותן לו לשלם 5000 ₪ או 6000 ₪ בין כה וכה. הוא ידע שזה מה שהוא הולך לשלם." (עמ' 11 לפר' מיום 21.1.19 שורות 17-19). ובהמשך: "ש. למה את התביעה הגשת אחרי שקיבלת מה שהיית צריכה לקבל לפי ההסכם? ת. הגשתי את התביעה, הגעתי לעורך דין חליחל עם התיק. עליתי לרבנות ראיתי שלא נותן גט ולא משלמים לי מזונות ולא ידעתי הוצאה לפועל ואז עליתי לעורך דין חליחל והוא הסביר לי. לא ידעתי מה יכולתי לקבל ומה קיבלתי ורק אחרי שהגעתי אליו הבנתי את כל התמונה." (עמ' 15 ש' 11-15).

62. אשר לטענות ההטעיה ומצג השווא: לטענת התובעת התקשרה בחוזה בעקבות הטעיה ומצג שווא שגוי שיצר הנתבע, לפיו מצבו הכלכלי של העסק מדרדר וכי הוא עלול לקרוס כלכלית. לדבריה אם היו מונחים בפניה הנתונים "האמיתיים" סביר להניח שלא הייתה מסכימה לחתום על ההסכם. אף דינה של טענה זו להידחות.

63. בחקירתה הנגדית כאשר התובעת נשאלה "את כותבת מילה שיש לה משמעות משפטית מצג שווא – זה אומר יש לי עסק ששווה מיליון דולר ואני מציג לך שהוא שווה מינוס משהו. איפה אני יכולה לראות את הפער בין מה שהוצג לך לבין נייר?" השיבה:

"ת. זה הקטע – הוא לא הראה לי נייר. הוא דאג להפחיד אותי כל הזמן.

ש. לא דאגת לקבל ניירות לפני שאת חותמת?

ת. לא היה לי הון עצמי ולא קיבלתי שום ניירת. את מדברת על עורך

דין קודם שלא ייצג אותי נכון. אני צריכה לדעת? אני עורכת דין?"

64. התובעת לא טענה כי הנתבע הציג לה מסמכים כוזבים המעידים על מצב העסק, נהפוך הוא. אישרה כי לא הציג בפניה נייר כלשהו המעיד על חובות העסק. מהבקשה להטלת עיקולים

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

עולה כי היו בפני התובעת דו"ח תנועות חשבון של החברה. לא הוכח כי גורם כלשהו מנע ממנה לקבל מסמכים נוספים אודות העסק ושווייו.
65. יצוין כי במהלך ניהול הליך זה מונה אקטואר (החלטת כב' השופט ארנון קימלמן מיום 6.6.16 בהמשך לפרוטוקול הדיון מיום 17.04.17), וזאת על מנת לבחון האם הצהרות הנתבע לפרוטוקול ביום 27.11.14 היו מטעות. עיון בדו"ח אקטואר שהוגש לתיק מיום 23.02.17 מעלה אמנם כי הרווח החודשי של העסק גדול ממשכורתו החודשית של הנתבע (צוין כי מדובר בבעל מניות יחיד הזכאי למלוא העודפים בחברה), אולם ההצהרות לפרוטוקול לפיהן הקופה היומית עמדה ע"ס של כ- 20,000 ₪ עולה בקנה אחד עם האמור בדו"ח האקטואר לפיו המחזור השנתי של העסק עומד ע"ס כששה מליון ₪.

66. מהטעמים שפורטו לעיל אני דוחה את טענות התובעת בעניין הטעות וההטעיה.

בטלות ההסכם מחמת כפייה ועושק:

67. על ההתנגשות בין שני עקרונות יסוד בדיני חוזים – העיקרון לפיו חוזים יש לקיים והעיקרון המחייב כי ההתקשרות בחוזה תנבע מרצון החופשי, ר' הדברים שנפסקו בהרחבה בע"א ע"א 2409/10 מגורי נ' מלאכי (23.08.12), וההפניות שם. בין היתר, נפסק כי ככל שהפגם ברצון החופשי של צד לחוזה חריף יותר, כך יקטן משקל החובה לקיים את החוזה (עד לאיונה המוחלט וביטול החוזה בנסיבות מסוימות) וככל שהפגם קל יותר, כך יטה בית המשפט לקיום החוזה בהתאמות הנדרשות. לפיכך, בנסיבות שבהן נמצא כי צד כרת חוזה מבלי שגמלה בלבו ההחלטה לעשות כן, וזאת בשל לחצים חיצוניים שאין בינם לבין מהות החוזה ולא כלום, הרי שחוזה כאמור אינו יכול לעמוד למרות עיקרון היסוד בדבר החובה לקיימו. היות וקיים קושי לגלות את שמסתתר בלבבותיהם של המתקשרים הועדף הגילוי החיצוני-האובייקטיבי של ההסכמה החוזית הסובייקטיבית, העולה מהחתימה עליו, על פני הכוונות או המחשבות העומדות מאחוריה. ואולם, הוגדרו מראש מקרים מובחנים שהמכנה המשותף שלהם, ככל שיוכחו יסודותיהם, הוא קיומה של פגיעה ברצון החופשי עובר לחתימה על החוזה. שני מקרים אלה הם עילת הכפייה והעושק, שבעטיין נסתרת החזקה בדבר הסכמתו הסובייקטיבית של החותם המגולמת בחתימתו, ובהתקיימם - רואים את החוזה ככר-ביטול.
68. סעיף 18 לחוק החוזים קובע כי "מי שהתקשר בחוזה, עקב ניצול שניצל הצד השני או אחר מטעמו את מצוקת המתקשר, חולשתו השכלית או הגופנית או חוסר ניסיונו, ותנאי החוזה גרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל, רשאי לבטל את החוזה".
69. בהתאם לפסיקה, מצב העשוק, מצוקתו חולשתו השכלית או הגופנית וחוסר ניסיונו, צריך להיות חמור וקיצוני על מנת לקיים את היסוד של עילת העושק (ר', ע"א 11/84 רבינוביץ נ' שלב, פ"ד מ' (4) 533). עוד נפסק כי לעילת בטלות חוזה בגין עושק, שלושה יסודות מצטברים

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ' נ.

תה"ס 62283-11-15 נ' נ.

תה"ס 11659-02-18 נ' נ.

תיק חיצוני:

(ר' ע"א 4839/92 גנז נ' כץ, 1994): (א) מצוקה, חולשה שכלית או גופנית או חוסר ניסיון של הנעשה בזמן כריתת החוזה; (ב) ניצול מצבו של הנעשק על-ידי העושק כדי לגרום לו להתקשר בחוזה; (ג) תנאי חוזה הגרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל

כפי שיפורט להלן, במקרה זה לא התקיימו יסודות העילה:

70. אשר ליסוד הראשון - מצוקה, חולשה שכלית או גופנית או חוסר ניסיון של הנעשה בזמן כריתת החוזה:

71. בהתאם לפסיקה, לא כל מצוקה או חולשה מקימים את יסודות העילה: "חייבים המצוקה, החולשה השכלית או הגופנית וחוסר הניסיון להיות כבדי משקל, ועל בית המשפט להשתכנע, שפעלו את פעולתם על העשוק והסיטו את שיקול-דעתו סטייה של ממש מנתיבו הנכון" (ע"א 403/80 סאסי נ' קיקאון, פ"ד לו).

72. עוד נפסק, כי ניצול לחץ נפשי שאינו מגיע כדי ניצול מצוקה ולכן אינו מהווה עושק כמשמעותו בסעיף 18 לחוק החוזים (ר' ע"א 4839/92 הנ"ל).

73. לדברי התובעת, הסכם הגירושין נערך תוך כדי ניצול מצוקתה הרפואית והנפשית תמימותה, וחששה לשמה הטוב, תוך שהוא גורם לה להאמין כי העסק עלול לקרוס ועליה יהיה לשאת בנזקים הכלכליים מה שישאיר אותה בחרפת רעב וללא יכולת לכלכל את בנותיה.

74. בחקירתה טענה התובעת כי "בהסכם של החתימה ישבו עבריינים יכול להעיד גם עבריינים וגם עורך הדין שלי וכולם אמרו לי תחתמי זה טוב בשבילך. הוא אמר אני אתן לך 6000 ₪ ואמרו לו תן לה 7000 ₪ כאילו אני מטומטמת רציתי שאם אני אחתום אני אקבל גט מיידי רציתי רק ללכת משם לברוח. אם הייתי בן אדם צלול, בינינו בן אדם צלול יחתום על כזה הסכם? לעולם לא" (דברי התובעת בחקירתו בפרוט' 21.01.19).

75. טענת התובעת כי בעת עריכת ההסכם ישבו "מספר עבריינים, אשר גרמו לה למצוקה קשה ולפחדים", נטענה בעלמא וללא כל ביסוס, מכל מקום מהראיות עולה כי מדובר באדם שהובא ע"י התובעת דווקא ואשר הוצג כחבר משותף:

76. בחקירתו העיד עו"ד חטיב כמאל (עמ' 37 לפרוט'):

" ש. א. ע' היה מעורב בהסכם "

ת. יש הרבה א. ע'. כשאני שומע מהנתבע למי הכוונה אני אומר כי אחת הפגישות במשרדו של עורך דין נ' נכח א. ע' אני ועורך דין נ' לא הכרנו אותו. התובעת הציגה אותו כמי שחבר משפחה של שניהם. היא הציגה אותו ואפילו היא הזמינה אותו. לא ידעתי למה.

ש. א. ש' יודע על ההסדר ביניהם?

ת. לא.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

ש. א.ע' דיבר איתך על ההסכם?

ת. יושב שם ואם אני זוכר לא דיבר מילה אחת. התובעת הציגה אותו

כחבר של שניהם".

77. בחקירתו הראשית העיד עו"ד נ', אשר נכח באותה הפגישה, כי המדובר בחבר משותף של הצדדים שהגיע עמם על מנת לנסות ולהגיע להסכם לשלום בית ולא בעברין כפי שניסתה התובעת להציגו: "באמת התערב חבר משותף לא זכור לי את השם טוב אולי א'ע' ע', ע'... לא זוכר שהציג את עצמו כחבר משותף אצלי במשרד וניסו לארגן הסכם שלום בית"(עמ' 23 לפרוט', ובהמשך (בעמ' 25 לפרוט') ציין "היו לחצים. כמו שהסברתי היו לחצים מבחינה כלכלית והיתה דמות שהתערבה החבר המשותף זה מה שהוצג לי גם היא ציינה שזה חבר משותף".

78. אשר למצוקתה של התובעת, העיד עו"ד טל מלכה (מי שייצג את המוכרים בהסכם לרכישת בית עבור התובעת), והינו עד אובייקטיבי, כי היתה רגישות גבוהה אולם אף אחד לא עמד "עם אקדח על הראש", ובעדותו כאשר נשאל האם "בזמן שחתמו על ההסכם התובעת השמיעה טענה שהיא נאלצת לחתום על ההסכם או מכריחים אותה או עושה את זה תחת לחץ?" השיב: "לא זכור לי משהו כזה. שוב היה הרבה אנטגוניזם זה בטוח. אני מציין בפניכם כי מעבר לחתימה על הסכם המכר יש דברים נלווים ונמשכים וקורים אחרי חודש חתימה על מסמכים בבנקים ומשכנתא וזאת שרשרת תהליכים". בתהליכים אלה, התובעת, כאמור, שיתפה פעולה וחתמה על כל המסמכים לשם השלמת הסכם המכר.

79. גם טענותיה של התובעת למצוקה נפשית קשה שבעקבותיה נאלצה ליטול כדורים אשר פגמו בשיקול דעתה ובהבנת המציאות כראוי לא הוכחו. התובעת צרפה לתצהירה כנספח ג' מסמך רפואי מרופא המשפחה מיום 7.2.16 לפיו "הנני מאשר שבשנת 2014 חודש נובמבר בעקבות גירושין חלה החמרה במצב נפשי והוגדל המינון הטיפול והופנתה לטיפול פסיכיאטרי ופסיכולוגי הנ"ל נוטלת טיפול זה עד עצם יום זה". יחד עם זאת מדובר במכתב מרופא משפחה אשר נכתב לצורך ההליך המשפטי, ולא מהרופא הפסיכיאטר/הפסיכולוג המטפל. לא ברור האם נכתב מתוך עיון בתיק או בעקבות דברי האישה. התובעת לא ביקשה לזמן מי מהרופאים (הרופא שערך את המסמך או הפסיכיאטר המטפל), ולפיכך לא ניתן להסתמך על מסמך זה כראיה לתוכנו ואין די בדברי התובעת כי "עובדה שבאותה תקופה הכפילו לי את הכדורים. הייתי במצב נפשי שלא ידעתי מה אני עושה. הייתי במצב נפשי קשה." (עמוד 15 לפרוט' מיום 21.1.19 ש' 15-16), כדי להוכיח מצוקה או חולשה שכלית, נפשית או גופנית.

80. אשר לטענת התובעת בעניין הלחצים הכלכליים החברתיים ופסיכולוגים, בשל חששותיה לגורלה ולגורל בנותיה אין די בהם כדי לבסס קיומה של מצוקה או חולשה בעת כריתת החוזה.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

- 1 81. ממכלול הראיות שהובאו בפני, אין מחלוקת למעשה כי בין הצדדים שרר מתח רב, מתח זה
- 2 שרר בין הצדדים גם כיום, במהלך ניהול ההליכים. פירוק תא משפחתי מוביל פעמים רבות
- 3 לסערת רגשות, שברון לב, לחצים, כעסים והאשמות זה כנגד זו, ומתח הוא מנת חלקם של
- 4 רבים מבני זוג המצויים בהליך גירושין.
- 5 82. בהתאם לפסיקה, פגם ברצון הצדדים שומט את הבסיס למתן הגושפנקה המשפטית לחוזה
- 6 ומקנה עילת ביטול למתקשר שרצונו נפגע, יחד עם זאת הודגש כי "לחצים שונים (כלכליים,
- 7 חברתיים, פסיכולוגיים וכיוצא בזה), אינם פוגמים בכלל בחופש הרצון החוזי. אך ורק לחצים
- 8 כבדים, אשר חותרים תחת עצם הרצון המינימאלי ייחשבו כפגמי רצון. כדי שתוכר עילת
- 9 כפייה, חייבת להיווצר פגיעה חריפה בחופש הרצון החוזי של המתקשר" (ע"א 1596/93 יוסי
- 10 מאיה נגד פנפורד (ישראל) בע"מ, 1994). עוד נקבע כי "חופש רצון חוזי הוא מצב שבו ניצבת
- 11 לפני המתקשר בררה סבירה אחרת. אם ישנה בררה סבירה, הרי שאין לומר כי נפגם הרצון
- 12 החוזי" (עוד לעניין זה ר' ע"א 1912/93 שושנה שחם נגד רפאל מנס 1998).
- 13 83. במקרה זה לא הוכח כי חופש הרצון החוזי של התובעת נפגע פגיעה חריפה. גם אם הנתבע
- 14 הפעיל לחץ כלכלי בלתי ראוי, אין די בכך, שכן נדרש כי הלחץ יהיה כבד ובעל עוצמה
- 15 "המקדיחה תבשיל", דבר אשר לא מתקיים במקרה דנן. לתובעת היתה אפשרות מעשית
- 16 לעמוד על פסיקת מזונות זמניים, ולא לחתום על ההסכם עד לקבלת חו"ד האקטואר. כאמור
- 17 התובעת היתה מיוצגת, ובהתאם לפסיקה, ייעוץ משפטי מחליש טיעון של כפייה (ע"א
- 18 1596/93 הנ"ל).
- 19 84. התובעת ביקשה להציג עצמה כחסרת נסיון, שלא הבינה על מה חתמה. כך, למשל, טענה "אני
- 20 לא יודעת במה מדובר", "אני לא ידעתי על מה אני חותמת" " עיינתי אבל אני לא מבינה
- 21 בזה ואני לא יודעת אם זה תומך בטענות שלי או מפריך אותן" טענות אלה כפי שפורט
- 22 בהרחבה לעיל, אינן יכולות להועיל לתובעת והטענה כי לא ידעה על מה חתמה, אינה מקימה
- 23 עילת ביטול.
- 24 85. התרשמתי מאישה אינטליגנטית, שהיתה פעילה בעסק, ידעה במידה רבה מהו היקף הנכסים
- 25 שנצברו במהלך חיי הנישואים, ולא הוכחה כל חולשה או מצוקה במהלך ניהול ההליכים אשר
- 26 פגמו ברצונה החופשי ופגעו במודעותה לויתורים בזכויות בעסק במסגרת ההסכם הכולל.
- 27 עוד יודגש כי התובעת עמדה בלחץ שניסה הנתבע להפעיל עליה להקטין את דמי המזונות
- 28 לארח שנחתם ההסכם (כפי שעולה מדברי התובעת עמ' 9 ש' 10-12 וכן כפי שעולה מפרוטוקול
- 29 הדיון בבד"ר).
- 30 86. אשר ליסוד השני - לא הוכח כי הנתבע ניצל את מצבה של התובעת, כדי לגרום לה לחתום על
- 31 ההסכם, או ידע שהיא נמצאת במצוקה נפשית. בעניין זה העיד הנתבע (פרוטוקול מיום 5.3.19
- 32 עמ' 11).
- 33 "ש. היית הבעל של התובעת לא ידעת על המצב הנפשי שלה?

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

1 ת. לא היה שום מצב נפשי לא בסדר שחיינו יחד. הכל היה בסדר גמור.
2 היא יכולה לטעון מה שהיא רוצה. עד שהגיעה אלייך לא טענה כלום.
3 כשהגיעה אלייך.... שמעתי סיפורים. שמעתי באיזה קווים אתה הולך
4 בתביעות שלך..."

5
6 87. מהראיות שהובאו בפני עולה כי אכן במהלך חילופי הדברים בין הצדדים נאמרו מפי הנתבע
7 אמירות כאלה ואחרות לפיהן הוא יגרום לקריסה כלכלית ולא יהיה לתובעת ממי לגבות את
8 הכסף.
9 88. בחקירתה הנגדית העידה התובעת (פרוט' 21.1.19) "כשהגעתי לשם (לדיון בפני כב' השופט
10 ארנון קימלמן א.ג.), הובטח לי גט באותו רגע חשבתי על הבושה שאני חווה והבנות שלי חוות
11 בבית הספר. אותי עניין הגט לא ידעתי מה אני יכולה לקבל או מה מגיע לי או לא. הוסבר לי
12 אם תבקשי חצי חצי הוא ימוטט את העסק ולא תראי אגורה... עורכי דין שלי אמרו לי שהוא
13 יכול למוטט את העסק. א'מ' הבעלים של **** התקשר אלי ואמר לי את יודעת אם אני
14 רוצה אני מפסיק לספק לו סחורה והעסק יקרוס עדיף לך לסיים יפה ולקבל את מה שמציעים
15 לך ושיהיה יחסים טובים כי הכסף שלך ילך לעורכי דין ומי שיפסיד מזה זה את ואת תצאי
16 מזה בשן ועין" כאשר נשאלה "מי הטעה אותך עורך הדין שלך או הנתבע?", השיבה: "גם וגם.
17 גם עורך הדין לא הסביר לי מה משמעות של חלוקת העסק וידעתי שאין לי הון עצמי והוא
18 יטפל בזה. זה מה שידעתי. מה בראש שלי כל הזמן שהוא מטורף ויגרום לכך שהעסק יקרוס
19 ואני אשאר בלי כלום עם הבנות וחובות וזה השאיר אותי בבועה כזאת. בטרומה".
20 89. אף בא כוחה, עו"ד נ' העיד בחקירת (עמ' 5 לפרוט'):

21 "שאלת בית המשפט: איך באה לידי ביטוי ההתנגדות שלך להסכם
22 העיקרי? ת. הסברתי לה שנכון שהיא מקבלת משהו לא מבוטל אבל
23 שתחכה למינוי אקטואר אולי היא מוותרת על משהו אחר. הוא הלחיץ
24 אותה משהו שהעסק קשור לחבר שלו אולי שיפשוט רגל אז היא נלחצה
25 מזה.

26
27 90. עוד העיד עו"ד נ':

28 "ש. בזכויות שלה לעניין העסק למרות שהסברת לה היא הסכימה
29 לוותר?

30 ת. ברור. אני הבנתי שהיו לחצים וגם הוא איים. אני חייב להגיד את
31 זה. בכל הזדמנות וכל פגישה הוא איים שהוא הולך לפשוט רגל. העסק
32 שייך לחבר שלו שהוא יוציא אותו מהרשת והיא לא תוכל להציל כלום.
33 זה שיקול שנלקח בחשבון גם מצדי וגם מצד הלקוחה. היא שאלה אם

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'נ'

תה"ס 62283-11-15 נ'נ'

תה"ס 11659-02-18 נ'נ'

תיק חיצוני:

1 זה אפשרי והסברתי שהכל אפשרי אי אפשר לדעת והיא צריכה
2 להחליט בסופו של יום והחליטה לוותר על העסק.
3 ש. עם כל הכבוד ל"איומים" אני אפשרות רגל הרי היה כאן חתך ואין
4 ספק כי העסק עבד לטוב ולרע נכון?
5 ת. נכון.
6 ש. אין ספק שהיא עבדה בעסק על הקופות ועל העסק והיא הכירה את
7 הנתונים?
8 ת. בכללי כן.
9 ש. עד כדי כך שידעה להגיד שיש מחזורים של 22,000 ₪ ביום ולמרות
10 זאת היא מעדיפה לקבל את אותו הסכם שהגעתם אליו?
11 ת. אם היא הבינה מה כן נחתם כן היא הבינה שהיא מוותרת על העסק
12 והבית מזונות והדירה נקיה".

13
14 91. ובהמשך (בעמ' 31 ש' 22 ואילך) העיד כי הבהיר לתובעת שלא ניתן לדעת מה יהיה אבל חבל
15 להתקדם עם ההסכם ללא אקטואר, ותובעת לא הסכימה להמתין לחווה"ד.

16
17 92. בעדותו ציין עו"ד חטיב כמאל -

18 "אני שאלתי אותה מה את רוצה, היא אמרה שהיא לא רוצה שום דבר
19 ממנו. אני מצטט היא אמרה שבאתי מ**** עם חזיה ותחתונים ואני
20 רוצה לחזור לשם עם חזיה ותחתונים. לא רוצה שום דבר".

21
22 93. ואולם, שופט בתוך עמו יושב. למרבה הצער במהלך מו"מ בין בני זוג, נאמרות תדיר אמירות
23 שונות של צד זה או אחר לפיכך בכוונתו לפתוח בהליך של פשיטת רגל, או טענות כגון "לא
24 יהיה לך ממי לגבות מזונות". גם אם ראוי להימנע מאמירות אלה, הדרך מכאן ועד לקביעה
25 כי אמירה שכזו (כשלעצמה) מהווה איום ועושה של הצד שכנגד - ארוכה. באותה מידה
26 אמירות שנאמרות מהצד השני "אני לא רוצה ממך שום דבר" הן אמירות שאינן מעידות על
27 כוונה אמיתית לצאת בלא כלום ממערכת היחסים הזוגית. אף אם נבחן את כלל הנסיבות
28 שהתקיימו במקרה דנן לאורן של האמירות שנאמרו, לא ניתן לומר כי מהוות הן איום כפייה
29 או עושה של התובעת.

30 94. אשר ליסוד השלישי - לא הוכח כי תנאי חוזה הגרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל -

31 95. כידוע, בהסכמי גירושין יש קושי להצביע על "תנאים מקובלים" ולכן התנאים ייחשבו בלתי
32 סבירים, אם ניכר כי הם בלתי הגיוניים בלתי ראויים ומקפחים על פי כל אמת מידה סבירה.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

- 1 את סבירות ההסכם בוחן ביהמ"ש לפי הנסיבות, תנאי השוק, הוראות ההסכם ועמדות
- 2 המיקוח היחסי של הצדדים (בע"מ 2526/13 פלוני נ' פלונית 2013).
- 3 96. במצבים רבים ועל מנת להחיש את הגירושין מסכים בן הזוג לתנאים מסוימים
- 4 שאובייקטיבית נראים גרועים אך עבורו, סובייקטיבית, הם טובים (תמ"ש 23200/96 פלוני נ'
- 5 אלמונית 7.7.96). עוד בעניין זה ראה הדברים שנפסקו בעמ"ש (ת"א) 11337-06-10 פלוני נ'
- 6 פלונית: "בתי המשפט בחנו ביתר שאת את היסוד של הפגם ברצון בעילת העושה, במקרים
- 7 בהם לא נראו תנאי ההסכם בין הצדדים כבלתי סבירים בצורה בולטת, במיוחד במקרים בהם
- 8 תנאי ההסכם הינם תוצאה אפשרית של פשרות וויתורים הדדיים בין בני זוג החפצים לסיים
- 9 את נישואיהם, שתנאיו נראים אומנם על פניהם כגרועים מבחינה אובייקטיבית, אך אלה
- 10 מושפעים משאר ההסכמות והוויתורים בין הצדדים, וכן מהרצון להחיש את הגירושין" (בג"צ
- 11 2609/05 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים (31.5.2011)). "אין הסכם גירושין
- 12 "מקובל", שעל פיו ניתן להשוות הסכם אחר ולומר עליו שאינו מקובל. בדיני משפחה
- 13 וסכסוכים במשפחה הפחות "מקובל" בסוגיות אחרות יכול להיות היותר מקובל או היותר
- 14 סביר..." (ה"פ (ת"א) 1012/83 פלונית נ' פלוני 1983).
- 15 97. כן ר' הדברים שנפסקו בעניין זה בע"א 5490/92 פגס נ' פגס: "הנטיה של בית המשפט תהיה
- 16 בדרך כלל לכבד את הרצון המוצהר של הצדדים לחוזה, ודבר זה נכון לגבי חוזים מסחריים
- 17 וגם לגבי הסכמי גירושין. באלה האחרונים, יש לא אחת תנאים המושפעים מן הרצון לקדם
- 18 ולהקדים את הפרידה והניתוק בין בני הזוג. על כן, יתכן כי צד לחוזה יסכים לתנאים שהם
- 19 מבחינה אובייקטיבית גרועים אך מחישים את הגירושין, עניין החשוב לו אותה שעה יותר
- 20 מכל דבר אחר".
- 21 98. "... בית המשפט חייב במקרים לא מעטים לקבוע מעין תנאי דמיוני שימש בגדר אמת מידה
- 22 תיאורטית לצורך השוואה עם התנאי שנכלל בחוזה, כאשר מלאכת הגיבוש של התנאי
- 23 התיאורטי האמור מעוגנת במידה רבה בהערכה של בית המשפט מהו בדרך כלל הוגן וצודק
- 24 במערכת יחסים כדוגמת זו שבין הצדדים הקונקרטיים שלפניו; יתכן מאד ואף ינקוט לצורך
- 25 זה גישה המעוגנת בתפיסות הכלליות של בית משפט זה בקשר לצודק ולהוגן" (ר' ע"א 719/78
- 26 איליט נ' אלקו, לד(4) 673 (14/7/1980).
- 27
- 28 99. יישום העקרונות שנקבעו בפסיקה על נסיבות המקרה דנן מביאות למסקנה ברורה כי במקרה
- 29 זה אין מדובר בתנאים בלתי סבירים בוודאי לא במידה קיצונית.
- 30 100. אין חולק כי במועד הקרע הרכוש המשותף כלל את הרכוש הבא: עסק משותף והעסק החדש
- 31 שנפתח (ואשר גם כיום לא טוענת לגביו דבר), בית המגורים שלאחר סילוק המשכנתא שוויו
- 32 עמד על סך שני בין 650-800 אלף ₪ (ולא מדובר בבית ששווי שני מליון ₪ כפי שניסתה

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'נ'

תה"ס 62283-11-15 נ'נ'

תה"ס 11659-02-18 נ'נ'

תיק חיצוני:

1 התובעת (לטעון עמ' 8 ש' 26), עוד היו הצדדים צריכים להסדיר את סוגיית המזונות לשת
2 הקטניות.
3 101. בהתאם לתנאי ההסכם האשה, זכתה לדירה כאשר הבעל מממן סך של 550,000 ₪, מזונות
4 לשתי קטניות בסך של 7,000 ₪ לחודש וגט באופן מיידי (כך, לפחות, על פי תנאי ההסכם).
5 בהקשר זה יוטעם כי בהחלטה למזונות זמניים מיום 28.10.14 נפסקו עבור שתי הקטניות
6 מזונות זמניים בסך של 4000 ₪, לא כולל מדור והוצאות מדור. אף עו"ד נ' העיד כי ברור היה
7 שבפס"ד לא היתה מקבלת סכומים כאלה במזונות ובבית (עמ' 31 ש' 12 ואילך).
8 102. אמנם השווי של העסק לא היה ידוע, אולם על פניו לא נראה כי המדובר בהסכם קיצוני
9 החורג מן המקובל. כאמור לעיל, הסכם גירושין הינו הסדר מיוחד המסדיר את מכלול
10 היחסים בין בני זוג ואינו דומה לחוזים אחרים. הסכם גירושין מטיבו וטבעו כורך וקושר
11 עניינים שונים, אשר ההסכמות לגביהם הם תוצאה של פשרה ואיזון, תוך התבוננות הצדדים
12 על ההסכם כמכלול, מבלי שכל נושא בהסכם הגירושין מוגדר כחווה נפרד שניתן להפרידו
13 (תלה"מ 7749-11-17 הנ"ל וההפניות שם).
14 103. משלא הוכחו יסודות עילת העושה, שהינם, כאמור, מצטברים – דין הטענה להידחות.
15
16

פרשנות ההסכם -

17 104. טענה תמוהה נוספת שניסתה התובעת לטעון הינה כי פרשנות נכונה של ההסכם הינה כזו
18 שאינה כוללת את איזון העסק והבית המשותף.
19 105. ראשית – בניגוד לטענת התובעת, ההסכם אינו שותק לא לגבי הבית ולא לגבי העסק. דברים
20 אלה עולים באופן מפורש מהוראות ההסכם ומהוראות הנספח להסכם, כמו גם מהבהרות
21 הצדדים לפרוטוקול:
22 106. בהסכם שאושר צויין כי "הצדדים מבקשים להסדיר את כל הקשור לענייני הגירושין ביניהם
23 ופירוק נכסים", "בני הזוג מעוניינים לקבוע בהסכם זה, בהבנה ובהסכמה הדדית, את כל
24 העניינים הכרוכים בגירושין ו/או הנובעים מחיי הנישואין לרבות משמורת הילדות,
25 מזונותיהם, הסדרי ראייה וכן ענייני הממון והרכוש ביניהם הכל כאמור להלן בהסכם זה"
26 תחת הפרק "הסדרים רכושיים ואיזון משאבים" צוינו העניינים הנוגעים לדירת הצדדים,
27 ולמיטלטלין, כמו גם לזכויות הפנסיוניות, ותחת פרק שונות צויין כי "מלבד האמור בהסכם
28 זה אין ולא יהיו למי מבני הזוג הן לאישה כאפוטרופסית על הבנות וכל טענה ו/או תביעה מכל
29 סוג שהוא האחד כלפי השני לרבות תביעות עתידיות מכל מין וסוג שהוא ובאם היתה ו/או
30 תהיה למי מבני הזוג טענה ו/או תביעה ו/או דרישה האחד כלפי משנהו – מוותר הוא בחתימתו
31 על הסכם זה ויתור מלא ומוחלט"
32 107. עוד צויין כי "תנאי מהותי עיקרי ויסודי בהסכם זה הוא כי האישה והבעל לא יגרמו במישרין
33 או בעקיפין לדחיה כלשהי באישור הסכם זה כאמור ובגירושין בני (צ"ל - הזוג א.ג.) בהקדם

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ.נ.

תה"ס 62283-11-15 נ.נ.

תה"ס 11659-02-18 נ.נ.

תיק חיצוני:

האפשרי, ובין היתר, יבואו לכל ישיבה של בית משפט ו/או של בית הדין ולכל מועד שייקבע לסידור הגט וישתפו פעולה לשם כך".
108. בנספח להסכם צויין כי הצדדים מבקשים להוסיף ולהסדיר את כל הקשור לענייני הגירושין ביניהם ופירוק הנכסים במיוחד.. את כל העניינים הכרוכים בענין רכישת הדירה החדשה והן כל העניינים לגבי הבית הקיים" בסופו של הנספח צויין כי "מלבד האמור בהסכם זה אין ולא יהיו למי מבני הזוג כל טענה ו/או תביעה מכל סוג שהוא האחד כלפי השני לרבות תביעות עתידיות מכל מין וסוג שהוא ..."

109. מדובר בתניית ויתור מפורשת, שנוסחה בהרחבה מתוך רצון לסיים את כלל העניינים הרכושיים בין הצדדים עם חתימתו. הויתור הוא חד משמעי, וכלל באופן מפורש את כלל העניינים הרכושיים.
110. התובעת בהזדמנויות שונות הצהירה כי אינה מעוניינת בעסק וכל מה שהיא רוצה זה מזונות גבוהים:

".... הקופות שם היו מגיעות לכדי 20 ע 22 אלף ₪ ליום מדובר במחזורים גדולים של כסף. אני מבחינתי ויתרתי על העסקים אך מבקשת מזונות גבוהים לילדיי. אני מוותרת על הוילה ועל רכב היגואר" (עמ' 3 לפר' הדיון מיום 27.11.14 שורות 5-8).

111. אף במסגרת הליך זה, הצהירה (סעיף 7 לתצהירה): "הייתי מוכנה לשקול ויתורים נכבדים חרף הפגיעה בזכויותיי, בעוד חשבתי אך ורק על הצורך בהבטחת פרנסת ילדותינו".
112. במהלך הדיון שנקבע לאישור ההסכם הראשון, הדגישו הצדדים כדלקמן:

"לענין סעיף 9 ט', נבקש לציין, ולהדגיש כי ההסדר לענין מזונות הקטינות נעשה לא רק בשים לב לרמת החיים של הקטינות, אלא גם כחלק מההסדר הרכושי הכולל שנערך שבין הצדדים.

113. בהמשך הדגיש בא כוחה -

ב"כ התובעת: בהסכם צויין מפורשות כי הבעל ירכוש עבור האשה דירה בסכום שלא יפחת מהסך של 550,000 ₪. עצם הנקיטה בהליכי כינוס אינו סיבה שבעקבותיה האשה צריכה לקבל סכום פחות מזה ובפרט, כאשר ויתרה על נכסים אחרים שבידי הבעל, כגון החנויות שאותן הוא מנהל"

114. הצדדים התייחסו בדיונים שהתקיימו ברחל ביתך הקטנה לשווי הבית, ליתרת המשכנתא, וברי כי רכישת הדירה עבור האישה מהווה חלק מאיזון שווי הדירה המשותפת.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'נ'

תה"ס 62283-11-15 נ'נ'

תה"ס 11659-02-18 נ'נ'

תיק חיצוני:

115. אף בדיון שהתקיים בבד"ר ביום 21.06.15 לאחר שהנתבע התנגד למתן הגט, טענה האישה "אני רוצה להמשיך את חיי, ויתרתי על בית של שני מליון שקל, וויתרתי על עסקים. אני רוצה היום גט" (ש' 34-35 לפרוט').

116. שנית, טענה זו סותרת מניה וביה את כל טענות התובעת שנטענו לעיל בהתייחס לעילות הביטול השונות. שכן, אם העסק והבית לא נכללים בהסכם, אז לכאורה ההסכם מהווה הישג משמעותי עבור התובעת, ולא היה כל מקום להגיש תביעה לביטולו. וכך השיבה התובעת בחקירתה הנגדית (עמ' 11 ו-17 לפרוט' 21.01.19).

"ש. בעצם את אומרת שההסכם שחתמת עליו מעולה. את אומרת שלא ויתרת על העסק, לא על הבית קיבלת בית נקי והוא ממשיך לשלם משכנתא על הבית הקודם וממשיך לשלם על הבית החדש ואת משכירה את הבית כי עברת ל**ומקבלת 7000 ₪ ועומדת כאן ואומרת למרות שזאת הפרשנות שלך ההסכם הזה הוא רע עבורך?**

ת. נכון. אני אגיד לך מה רע? היה לי עסק מצליח ובית מצליח. איזה בית? דיר חזירים ששלחו אותי ואת הבנות שלי מוילה וגינה לדיר חזירים. אם לא היה 7000 ₪ האלה מה היה השופט נותן לו לשלם 5000 ₪ או 6000 ₪ בין כה וכה. הוא ידע שזה מה שהוא הולך לשלם..."
"ש. אם את לא ויתרת על העסק ועל הבית למרות שקיבלת את מה שקיבלת למה את מבקשת ביטול ההסכם?

ת. כי אני רוצה חצי בחצי שווה בשווה מה שמגיע לי. ההסכם לא אומר אחרת אבל כמו שעורך הדין שלי אומר לי צריך לגשת לבית משפט לבטל את ההסכם."

117. אם היה בטענה זו ממש, לא הייתה התובעת צריכה להגיש תביעה לביטול החוזה אלא תביעה לפרשנות החוזה ודרישה לקיומו.

118. גרסתה של התובעת בכל הנוגע לפרשנות ההסכם והוויתורים על העסק והבית לא הייתה סדורה, התאפיינה בבלבול כאשר כל פעם השיבה תשובה שסברה שהיא מועילה לה באותה העת. אף מעדותם של עורכי הדין שייצגו את הצדדים בהסכם ניתן להסיק כי התובעת הבינה שהיא מוותרת על העסק והבית, וכי זכויות אלה נכללו בהסכם הגירושין (ר' חקירתו הנגדית של עו"ד נ' וחקירתו הנגדית של עו"ד חטיב כמאל).

119. ממכלול הראיות שהובאו בפני עולה כי הצדדים חתמו על ההסכם מתוך ידיעה והבנה כי בכך מסתיימות כלל המחלוקות הרכושיות ביניהם לרבות גובה המזונות.
120. לפיכך אני דוחה את טענות התובעת בעניין פרשנות ההסכם.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

- 1 121.
- 2 122. כל צד ניסה לטעון לחוסר תום ליבו של הצד האחר.
- 3 123. אשר לתובעת – לא ניתן להתעלם מכך שעד היום התובעת פועלת בהתאם להסכם, ונהנית
- 4 מהזכויות שהוקנו לה מכוחו. אף העובדה כי דרישתה לביטול ההסכם, אשר הוגשה כשנה
- 5 לאחר אישורו, תומכת בכך כי הסיבה לדרישה לביטול מקורה בתחושה בדיעבד שיכלה להגיע
- 6 להישגים רכושיים מיטיבים יותר, בד בבד עם העיכוב מתן הגט.
- 7 124. חרף האמור בסיכומי התובעת ובסיכומי המשיבים, נראה כי התובעת מבקשת לבטל חלק
- 8 מהוראות ההסכם, כאשר מבקשת היא להותיר את הזכויות שקיבלה מכוחו (דירה ומזונות),
- 9 על כן. בהקשר זה יוטעם כי בהתאם לפסיקה ככלל, נכון להתייחס להסכם גירושין כאל
- 10 מקשה אחת, ולא כאסופת הסכמים העוסקים בסוגיות שונות. זאת משום שההתחייבויות
- 11 המצויות בו שלובות ואינן ניתנות להפרדה (ע"א 105/83 מנשה נ' מנשה, לח (4) 635, 639-640
- 12 (1985)). כי בהתאם לפסיקה (כב' השופט ניל הנדל בבעמ 5181/18 פלוני נ' פלונית (06.02.19).
- 13 125. אשר לנתבע - קשה להתעלם מגרסתו המגומגמת ותשובותיו המעורפלות כמו גם מהרושם
- 14 שהותירה עדותו. הנתבע התחמק ממתן תשובות לעניין, חרף הערות בית המשפט ודיבר
- 15 בצורה כוחנית (ר' הערות בפרוטוקול "העד מתבקש להתייחס באופן ספציפי", "העד חוזר
- 16 פעם אחר פעם על אותם דברים והוא מתבקש להשיב לשאלות שהוא נשאל", "העד מתבקש
- 17 פעם נוספת לענות על השאלות" "העד מתבקש להשיב בכבוד לב"כ התובעת" וכיוב' הערות
- 18 לכל אורך הפרוטוקול), ותשובותיו ניתנו בקול רם ובכוחניות, כאשר השיב תשובה זהה
- 19 לשאלות רבות שנשאל, ללא כל קשר לשאלה. אינני נותנת אמון בטענותיו כאילו הגורם
- 20 לעיכוב בגט היה עניין הקשר עם הבנות "הבנות זה מה שעכב את הגט חד וחלק" וכי התבייש
- 21 להעלות את סוגיית הבנות לכן לא טען זאת בבד"ר. לא ברור כיצד אב טוען שהתבייש לטעון
- 22 בבד"ר שהוא מעוניין בקשר עם בנותיו אולם לא התבייש לטעון בבד"ר שאשתו בגדה בו.
- 23 בהזדמנות אחרת טען שלא ציין בהסכמים את חשיבות הקשר עם הבנות כי ניסה להאמין
- 24 לאישה (עמ' 7 לפרוט' 5.3.19 ש' 18) כאשר מערכת היחסים בין הצדדים היתה מתוחה
- 25 ועכורה, והוא אף הטיל ספק באבהותו וביקש לערוך בדיקה גנטית (עמ' 7 ש' 24 ואילך). בנוסף
- 26 מפרוטוקול הדיון בבד"ר עולה כי הנתבע הביע התעקשות ונסיון לשנות את ההסכם בעניינים
- 27 כספיים ואף בד"ר העיר כי מדובר בנסיון לסחוט את האישה. עוד יוטעם כי גם בתסקיר
- 28 שהוגש שביום 19.01.16 צויין כי הנתבע עסוק בעסקיו וקיים קושי בזמינותו לקטינות, דבר
- 29 אשר אף הוא מעמיד בסימן שאלה את גירסתו.
- 30 126. אשר להתנהלות הנתבע בחוסר תום לב במהלך המו"מ, כידוע, חוסר תום-לב הוא מושג עמום
- 31 וגמיש שאין קושי למותחו באופן שיטשטש את הגבול של עילות אחרות ואפילו ידחק את
- 32 רגליהן. לפיכך נפסק כי מן הראוי להציב גבולות להיקף תחולת סעיף 12 לחוק החוזים, כדי

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

שלא להכביד יתר על המידה על חיי המסחר וכדי למנוע פגיעה ביציבות המסחר ובציפיות הצדדים (ר' ע"א 4839/92 יוסף גנז נ' מרדכי כץ 1994).
127. בנסיבות אלה, במקרה זה לא ראיתי לנכון לייחס משקל לחוסר תום הלב מצד שני הצדדים.

לסיכום:

128. כידוע, "חוזים לקיום ניתנו" (דברי כב' השופט זילברג בע"א 563/65 יגר נ' פלביץ פ"ד כ(3)). בית המשפט לא ימהר לשחרר צדדים מהתחייבות שהוגדרה על ידם בדיעבד כ"לא כדאית". שוכנעתי כי האישה קיבלה החלטה לחתום על ההסכם ועל הנספח להסכם וזאת מרצונה החופשי לאחר שהבינה היטב את משמעותו והשלכותיו. תחת קבלת סך של כ-375,000 ₪ מיתרת שווי הבית לאחר סילוק המשכנתא, קיבלה האישה בית בשווי 550,000 ₪ ושריינה מזונות בסכום לא מבוטל – הכל כאשר היה ברור לה שהיא מוותרת על הזכויות בעסק ומוותרת על הזכות להמתין לחוו"ד האקטואר. הסכם זה יש לכבד.
129. מדיניות שיפוטית ראויה תומכת בכיבוד הסכמים שנערכו בין צדדים, על אחת כמה וכמה שנערכו בכתב וביתר שאת משאושרו וקיבלו תוקף של פסק דין ע"י בית משפט לאחר שבית משפט השתכנע בהבנתם, הסכמתם ורצונם של הצדדים. "אם לא נלך בדרך זו, תיגרם בוקה ומבולקה ואנדרלמוסיה. היציבות המשפטית תיפגם, צדדים שעורכים הסכמים ומשיגים הישגים לא יוכלו להיות בטוחים שההישגים יעמדו בעינם – לא יוכלו להתנהל על פי ההסכם (תמ"ש (כפר סבא) 28977/02 פלונית נ' פלוני (27.10.2009)).
130. מטעמים אלה אני דוחה את התביעה לביטול ההסכם.

התביעה למזונות אישה/ מזונות משקמים/ מזונות מעוכבת מחמתו (תמ"ש 37754-01-16):

131. לטענת התובעת היא זכאית למזונות אישה, מזונות משקמים וכן למזונות מדין מעוכבת מחמתו להינשא. בתורו טען הנתבע כי במסגרת ההסכם הגירושין, ויתרה האישה על כתובתה פיצוי גירושין ומזונותיה בתמורה להסדר מזונות גבוה וכי פסק הדין מהווה השתק עילה ו/או השתק פלוגתא, מכל מקום התובעת אינה זכאית למזונות מאחר שזנתה וכי עם הגירושין – היה עליה למשוך את התביעה.

132. אדון בעילות השונות המקימות לטענת התובעת, זכאות למזונות עד למועד הגירושין (מזונות אישה ומזונות מחמת מעוכבת מחמתו להינשא), ולאחר הגירושין (מזונות משקמים):

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

מזונות אישה:

- 1
- 2 133. מקור החיוב במזונות האישה בדין הישראלי, נובע מסעיף 2(א) לחוק לתיקון דיני משפחה
- 3 (מזונות), התשי"ט-1959, הקובע כי - "אדם חייב במזונות בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי
- 4 החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה".
- 5 134. הצדדים הינם יהודים, לפיכך יש לבחון את חבותו של הבעל במזונות אשתו ע"פ הדין העברי,
- 6 לפיה אחת מחובות הבעל כלפי אשתו היא החובה לזון אותה לפי מעמדה ולפי כבודה, בהתאם
- 7 לרמת החיים לה הורגלה וחובה זו קיימת כל עוד הצדדים נשואים.
- 8 135. כאמור לעיל, התביעה לביטול ההסכם נדחתה ויש להורות על קיומו.
- 9 136. עיון מדוקדק בהוראות ההסכם מעלה כי ויתור על מזונות האישה ניתן רק עם סידור הגט,
- 10 כאשר נקבע במפורש כי הצדדים לא יגרמו לעיכוב כלשהו בגירושי הצדדים.
- 11 137. בהסכם שאושר צוין כי "תנאי מהותי עיקרי ויסודי בהסכם זה הוא כי האישה והבעל לא
- 12 יגרמו במישרין או בעקיפין לדחיה כלשהי באישור הסכם זה כאמור ובגירושי בני (צ"ל - הזוג
- 13 א.ג.) בהקדם האפשרי, ובין היתר, יבואו לכל ישיבה של בית משפט ו/או של בית הדין ולכל
- 14 מועד שייקבע לסידור הגט וישתפו פעולה לשם כך". בהמשך צוין כי – "עם סידור הגט בפועל
- 15 בין הצדדים מוותרת האישה על מזונותיה, כתובתה ותוספותיה".
- 16 138. אין ספק כי אלמלא היה הנתבע מעכב את מתן הגט, אשר בסופו של יום ניתן כשנה לאחר
- 17 אישור ההסכם, היה בכוחו של הסכם הגירושין כדי לחסום תביעתה של האישה למזונותיה.
- 18 139. התובעת באופן מפורש היתה מוכנה לויתורים כאשר הדגישה שהדבר החשוב ביותר מבחינתה
- 19 הוא מתן הגט. משהתברר בדיעבד כי בפועל הנתבע עיכב את מתן הגט (כפי שיפורט בהמשך),
- 20 יש לחייבו במזונותיה של האישה.
- 21 140. אשר לגובה המזונות, הכלל הוא כי האישה "עולה עימו ואינה יורדת עימו", לפיו החובה לזון
- 22 את האישה אינה מתפרשת על פני צרכיה ההכרחיים בלבד, אלא יש לזון אותה לפי מעמדה
- 23 ולפי רמת החיים לה הורגלה בבית בעלה (ע"א 130/83 פרייס נ' פרייס, פ"ד לח (1) 721
- 24 (1984)). יחד עם זאת, כאשר האישה עובדת ומתפרנסת זכאי הבעל לטעון "מעשה ידיה תחת
- 25 מזונותיה".
- 26 141. בהתאם לפסיקה, הבעל חייב לספק את מכלול מזונותיה של אשתו לרבות המדור, שכן המדור
- 27 הוא חלק מן המסגרת הכוללת של המזונות אותם חייב בעל לאשתו (ע"א 328/72 לנגל נ' לנגל,
- 28 פ"ד כז(2) 470, 474; ע"א 67/84 בכר נ' בכר, פ"ד לח(3) 763, 769). חובתו של הבעל לזון את
- 29 אשתו עומדת בעינה עד למתן הגט אף אם האישה מיוזמתה הביעה רצונה להתגרש. ראה:
- 30 ע"א 342/83 גלוזמן נ' גלוזמן פ"ד לח(4) 105 (4) 105 בעמ' 112. יחד עם זאת, חובת הבעל
- 31 לספק מזונות אשתו היא כל עוד היא עמו, אלא אם כן עזבה הדירה מסיבה מוצדקת, כאשר
- 32 בהקשר זה קובעת הפסיקה שדי לה לאשה להוכיח הטעם המבורר לעזיבה בראיות שהן
- 33 במשקל נוצה (ע"א 560/82 פלונית נ' פלוני, פ"ד לח(3) 743, 746, 748). הדין העברי מכיר

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'נ'

תה"ס 62283-11-15 נ'נ'

תה"ס 11659-02-18 נ'נ'

תיק חיצוני:

במספר עילות שיש בהן כדי לפטור את הבעל מחובתו למזונות אשתו, העיקריות שבהן הן נאיפת האישה, מרידתה ועזיבתה את בית הצדדים (ר' תמש (ת"א) 33045-03-14 **פלונית נ' פלוני** 28.01.16 וההפניות שם). במקרה זה הנתבע לא הוכיח קיומה של עילה לפוטרו מחובת המזונות.

142. הנתבע שילם לכל אורך התקופה את המשכנתא, האישה התגוררה בבית ובהמשך קיבלה דירה בהתאם להסכם. בכך נשא הנתבע במדורה של האישה. אשר לשאר צרכיה, בשים לב לכך שהתובעת עבדה בעסק המשפחתי עד הסכסוך, לא הוכח כי עבדה במקום אחר עד למועד הגירושין (צורפו פרסומים למכירת בגדים ברשת החברתית אולם לא צויינה השנה בה הפרסומים פורסמו), בשים לב להכנסות האיש ולרמת החיים הגבוהה של הצדדים אשר לא הוכחשה ע"י הנתבע, ולאחר התחשבות במזונות הקטינות בהם חוייב הנתבע, אני מחייבת את הנתבע בתשלום מזונות בסך של 15,000 ₪ בגין התקופה שממועד הגשת התביעה (19.01.16) ועד למועד הגירושין (27.03.16).

מזונות מחמת מעוכבת מחמתו להינשא-

143. עפ"י הדין העברי אישה המעוכבת מחמתו להינשא הינה אישה שברצונה להינשא לאחר, אך אינה יכולה לעשות כן שכן בעלה מסרב ליתן את גיטה. בהתאם להלכה הפסוקה, סירובו של האיש לתת גט לאשתו לאחר שחוייב לעשות זאת על-ידי בית הדין הרבני, מזכה את האשה במזונות מדין "מעוכבת", וכשפוסקים רכיב זה אין מתחשבים בהכנסותיה (ע"א 798/82 **מאיר נוני נ' צביה נוני**).

144. קביעת תשלום מזונות מעוכבת היא למעשה כלי המסייע לגרום לבעל לחזור בו מסירובו לתת גט כאשר יש לסווג את מזונות המעוכבת כחוב מזונות כשלעצמו ולא כמזונות עונשיים או כקנס (ע"א 664/82 **סלומון נ' סלומון**, פ"ד לח (4) 365, סעיף 17 לפסק הדין).

145. בפסיקה הובאו מספר דעות לעניין חיוב הבעל במזונות מחמת "מעוכבת מחמתו להינשא". ישנם הסבורים תנאי הכרחי לצורך פסיקת מזונות מדין מעוכבת הינו קיומו של פסק דין של בית הדין הרבני המחייב או כופה את הבעל לגרש את אשתו ויש שקבעו כי אף החלטת בית הדין הרבני בדבר "סידור גט" על יסוד הסכמת הצדדים וסירוב הבעל לאחר מכן ליתן את הגט, כדי להביא לחיובו במזונות אשתו עפ"י דין "מעוכבת מחמתו להינשא" (ר' ע"א 672/83 **גינזבורג נ' גינזבורג** הדיעות שהובאו בתמ"ש ת"א 6557/99 ר.נ.ר. 2004, "א 231/66 **הכרי נ' הכרי** פ"ד כ(2)).

146. מטרת פסיקת מזונות "מעוכבת" הינה הסדרת מחייתה וכלכלתה של האישה בתקופה שאינה יכולה להינשא לאחר היות ועדיין נשואה לבעל עקב סירובו ליתן גט. בית המשפט סיווג את מזונות המעוכבת כחוב מזונות כשלעצמו ולא כמזונות עונשיים

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

- או כקנס. העובדה שפסיקת מזונות מדין מעוכבת מהווה תמריץ לבעל ליתן גט הינה תוצאה נילוות, אולם אינה מהווה מטרתה בתביעת מזונות "מעוכבת" הנדונה בבית המשפט (ע"א 664/82 סלומון נ' סלומון, פ"ד לח (4) 365, סעיף 17 לפסק הדין).
147. מזונות מעוכבת מחמתו עשויים להיפסק אף כאשר על פי הדין הכללי בעניין המזונות ייתכן ולא היה יסוד לחיוב. אף אישה שזינתה תחת בעלה והיא אסורה לו, אם חוייב הבעל ע"י בית הדין ליתן גט והוא מסרב, יש מקום לחייבו במזונותיה שכן הוא מעגנה. בנוסף, מזונות האישה נפסקים ללא שתקוּזנה הכנסותיה מעבודתה. הטעם לכלל שרשאי הבעל בזמן הנישואין לאמר לאישה "צאי מעשה ידיך למזונותיך" ולקזז הכנסותיה מדמי המזונות הינו בכדי למנוע איבה בין בני הזוג, שכן הבעל עלול להעלות טינה בליבו כנגד האישה שהוא מפרנסה והיא שומרת הכנסותיה לעצמה. ברם בנסיבות בהן בית הדין סבור שיש לסיים הנישואין והבעל אף חוייב במתן גט ממילא כבר קיימת איבה וטינה ביניהם והחשש שלעיל אינו מתקיים עוד (ר' תמ"ש (ת"א) 17820/96 פלונית נ' אלמוני, תק-מש 296 (2) 6, תמ"ש (י-ם) 6557/99).
148. מעבר לכך שמהראיות שהובאו בפני עולה כי בד"ר חייב את הנתבע לגרש את התובעת, אף במסגרת הליך זה הודה הנתבע בכך שסירב לתת לתובעת את גיטה.
149. לא יכול להיות חולק, כי תנאי עיקרי בהסכם הגירושין היה מתן גט מייד. הדבר הודגש בכ"א מההסכמים. תניית הויתור בוודאי אינה כוללת ויתור על פיצוים מחמת מעוכבת מחמתו להינשא, שכן לשיטתה של האישה, וכפי אף עולה מהחומר שקיים בתיק – חלק מהטעמים שהובילו את התובעת להביע הסכמה להסכם הגירושין היה רצונה בגט באופן מייד, תנאי שהיה מהותי בהסכם: "...אותי עניין הגט לא ידעתי מה אני יכולה לקבל או מה מגיע לי או לא" (פרוט' 21.1.19 עמ' 7 ש' 24). הנתבע מצידו, הודה שסרב לתת גט: "לא רציתי לתת מהסיבה שפחדתי לתת את הגט כי חששתי שלא לראות את הבנות יותר" (עמ' 8 פרוט' 5.3.19 ובהזדמנויות רבות נוספות במהלך חקירתו). התובעת לא צפתה את הסירוב למתן הגט, ולא ויתרה על פיצוי כתוצאה מסירוב בלתי צפוי זה.
150. הנתבע לא התייצב לשני דיונים שהתקיימו בבד"ר לסידור הגט לאחר החתימה על ההסכם: ביום 27.04.15 וביום 17.05.15 ולא נתן כל הסבר מניח את הדעת להיעדרותו זו. במהלך הדיונים שהתקיימו לאחר מכן אליהם התייצב (21.06.15, 18.10.15 ו-1.11.15), סירב לתת לתובעת את גיטה, חרף הערות בית הדין שהוא סרבן גט ומנסה לסחוט את האישה:
151. במהלך הדיון מיום 21.06.15, ציינה האישה שהיא מעוניינת להתגרש בהקדם ויש הסכם שאושר בבימ"ש, ואילו הנתבע התנגד לגירושין וטען שיש לאישה קשר, ושהיא "עושקת אותו". בין היתר ציין בד"ר: "הלכתם לבית המשפט ואם אתה חושב שהיא

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ.נ.

תה"ס 62283-11-15 נ.נ.

תה"ס 11659-02-18 נ.נ.

תיק חיצוני:

לא עומדת בהסכם, אז תתבע שם. אתה סתם רוצה להציק לה, מה ההגיון בזה? כדי
לסחוט אותה... אם אתה צודק הרי שתקבל את זה בבית המשפט" (ש' 24-25 לפרוט').
בהמשך ציין בד"ר "אל תסחט אותה" (ש' 50) וציין כנגד הבעל "זו לא התנהלות נכונה
מבחינתך", וכאשר כינה את האישה שטן ציין בד"ר "אז אם היא שטן, תתן לה גט"
(ש' 75). בתום הדיון טענה האישה "הוא עמד פה בחוץ ואמר לי שאם אני אוותר על
ה-3000 מזונות הוא ייתן גט".
152. בהחלטת בד"ר מיום 17.07.15, ציין בד"ר את סירובו של האיש להתגרש, כינה את
אשתו בכינויי גנאי וזאת בניגוד להסכם שאושר בו צויין ששני הצדדים מעוניינים
להתגרש. עוד התרשם בד"ר שהאיש מבקש ללחוץ על האישה לחזור בה מכמה סעיפי
ההסכם. בד"ר קבע כי תביעת הגירושין מתקבלת והצדדים יוזמנו לדיון בו הבעל
יידרש לתת גט לא תנאים.
153. בדיון שהתקיים ביום 1.11.15 טען הנתבע שהוא עוד לא מוכן להתגרש, ובד"ר ציין
שהוא "סרבן גט ויש לזה משמעות".
154. לדיון שהתקיים ביום 18.10.15 הופיע הנתבע באיחור, כאשר נשאל האם מוכן שיהיה
גט השיב "נדבר ונראה".
155. אמנם לא צורפה לתיק ההחלטה המחייבת את הנתבע במתן גט, אולם בהחלטת בד"ר
מיום 9.2.16 (נספח ה' 8 לתצהירי התובעת), צויין כי "בתיק זה ניתן פסק דין לחיוב
בגט".
156. התביעה הוגשה ביום 19.01.16. בניגוד לתביעת המזונות, במקרה זה המועד ממנו יש
לפסוק מזונות מעוכבת מחמתו להינשא הינו מועד הדיון הראשון שנקבע לסידור הגט
לאחר אישור ההסכם, אליו הנתבע לא התייצב קרי - 27.04.15. ממועד זה ועד למועד
הגירושין (27.03.16), זכאית התובעת למזונות מחמת מעוכבת מחמתו להינשא. על
האפשרות לחייב איש למפרע ממועד הסכמת הצדדים להתגרש (עוד בטרם הוגשה
תביעה למזונות מחמת מעוכבת מחמתו להינשא) ר' בד"ר (אזורי-חיפה) 589799/12
מיום ח' אלול התשע"א 7.9.11 והפסיקה שהובאה בהרחבה שם.
157. מזונות אלה יש לפסוק בהתאם לרמת החיים הגבוהה של האישה במהלך חיי
הנישואין, שכן האישה, כאמור, "עולה עימו". בשים לב למזונות האישה שנפסקו
לעיל, ולהשתכרותו של הנתבע במועדים הרלבנטיים (כפי שצויינה בחו"ד האקטואר
שהוגשה במסגרת הליך זה, השתכרות הגבוהה מהמשכורת של הנתבע כפי שהובהר
בחוו"ד), אני מחייבת את הנתבע במזונות מחמת מעוכבת מחמתו להינשא בסך של
8,000 ₪ נוספים עבור כל חודש בו עוכבה להינשא, ובסה"כ בסך סך של 88,000 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

מזונות משקמים וקשר הנישואין.

158. אשר לטענת התובעת ביחס למזונות משקמים, אלה נטענו בקצרה בכתב התביעה, נזנחו בתצהירים כמו גם בחקירות הנגדיות (מלבד שתי שאלות שהופנו לתובעת בחקירתה הנגדית כאשר האישה אישה שאין לה מושג מה זה מזונות משקמים).

159. בהתאם להלכה הפסוקה, "דין טענה שנטענה בכתב הטענות אך לא הועלתה בסיכומים – אם בשל שגגה או במכוון – כדין טענה שנזנחה, ובית המשפט לא ישעה לה" (ע"א 172/89 סלע חברה לביטוח בע"מ נ' סולל בונה בע"מ ואח'). (ע"א 447/92 רוט נ' אינטרקונטיננטל קרדיט קורפריישן, 1995).

160. משהתובעת זנחה טענה זו בסיכומיה, אני מקבלת את עמדת הנתבע כי די בכך כדי לדחותה. 161. מעבר לכך, חלק מההסכם כלל תניית ויתור ברורה ומפורשת של מזונות האישה עם סידור הגט, לרבות תביעות עתידיות. תניה זו חוסמת את התובעת מלתבוע למזונות משקמים לאחר הגט.

162. הרבה מעבר לדרוש יובהר כי דין הטענה להידחות אף לגופה: כידוע, הדין הדתי אינו מכיר בזכותה של האישה למזונות לאחר הגירושין. בפסיקה התפתחה הלכה שעניינה ב"מזונות משקמים", שהיא פסיקת מזונות מכוח הדין האזרחי, אף לאחר פירוד הצדדים כאשר הזכאות לפסיקת המזונות הינה לפי העקרונות של המשפט האזרחי (הסתמכות, עקרון תום הלב, יחסיים חוזיים). מטרת המזונות הינה לאפשר לבן הזוג ה"חלש" לשקם את מצבו, תוך הכרה בזכותו לחיות בכבוד ובלא מחסור (ר' תמ"ש (תא) 39614-12-14 א.נ. נ' ע.ג. 2017), הכל מתוך רצון לגשר על הפערים בין הצדדים וליתן אפשרות לבן הזוג להתאים את עצמו כלכלית למצב שנוצר לאור הפירוד (ר' הדברים שנפסקו בעמ"ש 7519-11-16 פלוני נ' פלונית 2018 והשיקולים בפסיקת מזונות משקמים כפי שנפסקו בבע"מ 3151/14 פלונית נ' פלוני 5.11.2015) והפסיקה שהובאה שם בהרחבה. בית המשפט העליון הכיר בכך כי ישנם מקרים בהם על אף שהדין הדתי שולל מזונות אישה הרי שמכוח עקרונות הסכמים וחוזיים, יש לפסוק מזונות משקמים לבת הזוג במקרים מתאימים.

163. התובעת לא הוכיחה כי הסתמכה על הקשר הזוגי או כי יכולתה להתפרנס נפגעה כתוצאה מקשר הנישואין. התובעת לא הוכיחה כי היא זקוקה לשיקום יכולת השתכרותה, לא הוכיחה שאין לה מקור פרנסה חלופי או כי נותרה "חסרת כל" כתוצאה מהסכם הגירושין.

התביעה לאכיפת ההסכם אשר הוגשה ע"י האיש (תה"ס 11659-02-18):

164. לטענת התובע הנתבעת מפרה את הסדרי השהות כפי שנקבעו בהסכם, מסיתה את הקטינות (בעיקר את הקטינה ל'), וגורמת לניכור הורי. עוד טען כי הנתבעת מפרה אף את התחייבויותיה הרכושיות, בסירובה לחתום על יפוי כוח בלתי חוזרים

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'ג'

תה"ס 62283-11-15 נ'ג'

תה"ס 11659-02-18 נ'ג'

תיק חיצוני:

ולאפשר לו לסיים את ההפרדה הרכושית כפי שסוכם (רישום כ"א מבני הזוג על הדירות השונות בהתאם להסכם). מנגד טענה התובעת כי הנתבע הוא זה אשר התרחק מבנותיו ונמנע מיצירת קשר עמן.

165. לאחר שהוגש לתיק תסקיר מעודכן ביום 19.9.19 ממנו עולה כי הקשר בין האב לקטינה ל' טוב יותר וכי הקטינה משולבת בטיפול, ואין צורך בהתערבות נוספת, הודיע האב כי לאור חידוש הקשר עם ביתו מבקש לחזור בו מהתביעה לביטול/הפחתת המזונות (תמ"ש 11632-02-18), אולם הוסיף שמאחר שהקשר חודש לאחרונה והעניין שברירי יש לחייב את האם בסנקציה כספית בגין כל הפרה.

סנקציות להבטחת קיומם של הסדרי הקשר עם האב:

166. החלטה או פסק דין שניתנים על-ידי בית המשפט, יכולים לצאת מן הכוח אל הפועל בכמה דרכים. הנחת המוצא היא, כי בעל דין שקיבל פסק דין לטובתו יכול להוציאו אל הפועל באמצעות לשכת ההוצל"פ מכוח חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (ר' בג"ץ 1901/94 **לנדאו נ' עיריית ירושלים**, פ"ד מח(4) 414, 404 (1994)).

167. בידי בית המשפט ניתנו סמכויות אכיפה נוספות, ובהן הטלת סנקציות כספיות מכוח ביזיון בית המשפט. הלכה פסוקה היא, כי ההליכים על-פי פקודת ביזיון בית המשפט נושאים בעיקרם אופי אכיפתי – אזרחי ולא עונשי-פלילי, והם מיועדים לסייע לבעל הדין אשר לטובתו ניתן צו בית המשפט להשיג את קיום הסעד שקיבל. לפיכך, מקובל לומר כי סעיף 6 לפקודת ביזיון בית משפט "צופה פני עתיד" (ר' ע"פ 5177/03 **שמואל מור נ' דר-משק פרחים "דן"** (4.4.2004)).

168. בכל הנוגע לאכיפת פסקי דין הניתנים בעניינו של קטין, ראה המחוקק לייחד את הליכי הביצוע לבית המשפט דווקא, וזאת במסגרת סעיף 7 לחוק בית המשפט לענייני משפחה תשנ"ה 1995, מתוך חשיבות הנושא ורגישותו (ר' תמ"ש (קריית) 3589-02-11 **פלונת נ' פלוני** (20.12.2011)). בפסיקה נעשה שימוש בהטלת סנקציות מקום בו הופרו זמני שהות באופן משמעותי כדי ניתוק קשר, בעיקר מכוח הסמכות הרחבה שיש לבית המשפט בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (ר', למשל, תמ"ש (חד"י) 3426/02 תמ"ש (י"ם) 4287-07-15 (30.04.17), תמ"ש 49927-04-15 (05.01.16), תמ"ש (ת"א-יפו) 56724-11-13 **ט.ה. נ' ל. מ. ע** (29.04.2014)).

169. מטרתו של הקנס הכספי, היא להרתיע את ההורה מהפרת זמני השהות ולהביאו למצב שבו יחזק את הקשר עם הקטינים, הכל מתוך ראיית טובתם של הקטינים והכרה בחשיבות הקשר עם שני הוריו.

170. יפים לעניין זה דברי כב' השופטת שפרה גליק בתמ"ש 3426/02 **ס.י. נ' ס.א** (27/8/07):

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ'נ'

תה"ס 62283-11-15 נ'נ'

תה"ס 11659-02-18 נ'נ'

תיק חיצוני:

1 "הנה, כשלא מונף "שוט", והורים בעלי קשיים מקבלים תמיכה,
2 מתקיים קשר (מוגבל ככל שיהיה), אך קשר רציף וטוב, אשר כפי שנאמר
3 בתסקירים, הילדים מייחלים לו, ולעומת זאת, עת נעשה שימוש
4 בסנקציה, יכול ויעשה שימוש מניפולטיבי מצד זה או אחר בסנקציה.

5 את הדברים שאמרתי לעיל, אני אומרת בהסתייגות שבכאן: אין בדברים
6 כדי לבטל חיוב בסנקציה למשל בגין פקודת ביזיון בית המשפט, ואולם
7 קביעה מראש של סנקציה כחלק מפסק דין הכולל הסדרי ראייה, אינה
8 דבר חיובי וראוי, שכן הסדרי הראיה בין הורה לילדו זכות היא ולא חובה.

9 ועוד אוסיף בהקשר זה הסתייגות נוספת: אינני שוללת כי אם ההורה
10 שאינו משמורן אינו משתמש בזכות הנתונה לו לביקור, יכול ותהיה
11 להורה המשמורן הוצאה נוספת, כמו הוצאה לשמרטף, ואולם הוצאה
12 כזו, מקומה במסגרת תביעת מזונות ולא כ"סנקציה" בעלת היבט עונשי
13 כפי שנעשה במקרה שלפני.

14 אומר עוד כי תורת המשפט בכלל עוסקת בתוצאות של התנהגות אנושית
15 ולא במניעים להתנהגות זאת, וגם מטעם זה קביעת סנקציה מראש,
16 כחלק מהסדר-התנהגותי (במקרה זה הסדרי-ראייה), אינה רצויה -
17 בעיני.

18 171. ההלכה המשפטית גורסת כי סנקציה תינתן רק לאחר שבית המשפט התרה כי באם
19 צד לא יקפיד על עמידה בזמני השהות יוטלו עליו סנקציות (ר' רמ"ש 65705-06-19
20 פלונית נ' אלמונית 2019).

21 172. לא התרשמתי כי יש צורך באזהרה או בסנקציה כנגד האם בעניין קיום זמני השהות.
22 האם מעוניינת בקשר מיטיב בין שתי הקטינות לאביהן, הקשר בין האב לקטינה
23 שוהם היה טוב וכעת אף הקשר בין האב לקטינה לי עלה על דרך המלך.

24 173. קביעת סנקציה בשלב זה, מראש, תעמיק את המחלוקות בין ההורים ותבוא על
25 חשבון הקטינות ולפיכך אינני רואה לנכון לקבוע סנקציות בין הפרת זמני השהות.

26 174. אשר לרישום הזכויות בבית ברחוב **** והבית ברח' **** שנרכש עבור האשה
27 משנדחתה התביעה לביטול ההסכם – על הצדדים לקיים את הוראות ההסכם כלשונן.

28 175. אני מחייבת את הצדדים לפעול בהתאם להוראות ההסכם בעניין רישום הזכויות
29 בנכסים. ככל שהצדדים לא יפעלו בהתאם להוראות ההסכם תוך 30 יום מהיום –

30 ימונו ב"כ הצדדים ככונסי נכסים לשם השלמת הרישום בהתאם להוראות ההסכם.

31

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 37754-01-16 נ.נ.

תה"ס 62283-11-15 נ.נ.

תה"ס 11659-02-18 נ.נ.

תיק חיצוני:

לסיכום:

176. התביעה לביטול הסכם הגירושין - תה"ס 62283-11-15 – נדחתה.

התביעה למזונות משקמים, מזונות מעוכבת מחמתו להינשא ומזונות אישה - תמ"ש 37754-

01-16 – מתקבלת כפי שנקבע בסעיפים 141, 156 לפסק הדין.

התביעה לאכיפת הסכם גירושין - תה"ס 11659-02-18 – נדחתה.

הוצאות:

177. חרף העובדה כי מרבית טענות התובעת נדחו (למעט בסוגיית המזונות), מאחר

ששוכנעתי כי אלמלא העיכוב במתן הגט מצידו של הנתבע, הליכים אלה לא היו באים

לעולם וכן על מנת שלא להחרیف את הסכסוך בין הצדדים דבר אשר עלול להשפיע על

איכות הקשר בין ההורים לקטינות – כל צד ישא בהוצאותיו.

178. המזכירות תמציא לצדדים ותסגור את התיקים שבכותרת.

179. ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, ל' חשוון תש"פ, 28 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

אביבית נחמיאס, שופטת